Millî İnkılâbcı Genclik Gazetesi
19 Haziranda çıkıyor.
Yeni neslin en mümtaz fikir gencliğinin iştirakile Türk neşriyatında görülmemiş yeni bir hareket uyandıracaktır.

Cumhuriyet

18 inci yıl sayı: 6057

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290

Perşembe 19 Haziran 1941

İDARE

SAKA
Herkesin sevdiği en güzel mizah mecmuasıdır.
Bugün çıkan nefis sayısını müvezzilerinizden istemeyi unutmayınız.

Türk - Alman Dostluk Paktı İmzalandı

Muahede 10 seneliktir ve iki memleket arazilerinin masuniyetine ve tamamiyeti mülkiyesine mütekabilen riayeti taahhüd etmektedir

Türk ve Alman hükûmetleri Doğrudan doğruya veya dolayısile yekdiğeri aleyhine müteveccih hertürlü harekâttan içtinab edecekler

C. H. P. Grupu

Başvekilin izahatından sonra muahedeyi ittifakla ve alkışlar arasında tasvib etti

Ankara 18 (a.a.) — C. H. P. Meclis grupu bugün 18/6/941 çarşamba günü saat 17 de Reis vekili Trabzon meb'usu Hasan Sakanın reisliğinde toplandı.

Ruznamede yalnız Almanya ile müzakeresi bu defa ikmal ve intac edilmiş olan dostluk muahedesi vardı.

Bu maksadla söz alarak kürsüye gelen Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bu muahedenin bidayettenberi geçirmiş olduğu müzakere safahatına aid beyanatta bulunmuş ve imzası takarrür eden muahede metnini okuyarak bu vesikanın mahiyet ve gayesi üzerinde etraflı izahat vermiştir.

Hariciye Vekilini müteakıb söz alan bir çok hatiblerin beyanatına ve sordukları suallere bizzat Başvekil doktor Refik Saydam tarafından verilen cevablar dinlendikten sonra muahedenin imzası teklifi reye konulmuş ve umum heyetin tam ittifakile ve sürekli alkışlarla kabul edilmiştir.

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

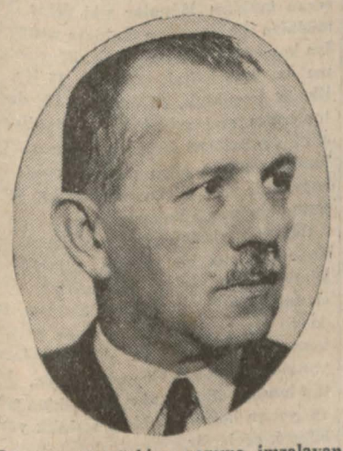

Muahedeyi Türkiye namına imzalayan Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu

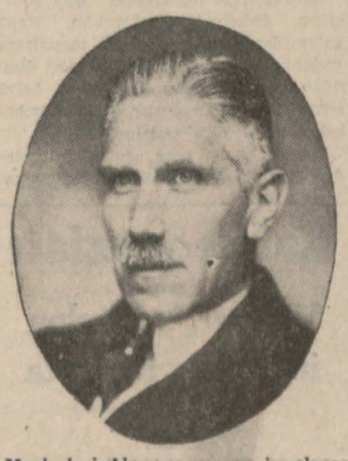

Muahedeyi Almanya namına imzalayan Büyük Elçi Von Papen

PAKTIN METNİ

Ankara 18 (a.a.) — Bu akşam saat 21,15 te Hariciye Vekâleti binasında Türkiye ve Almanya arasında imza edilmiş olan muahedenin metni aşağıdadır:

Türkiye Cumhuriyeti ve Alman Reich'i,

Aralarındaki münasebetleri mütekabil itimad ve samimi dostluk esasına istinad ettirmek arzusile, ve her birinin elyevm mevcud taahhüdleri kaydi ihtirazisi tahtında, bir muahede akdetmeğe karar vermişler ve bu maksadla murahhaslarını tayin etmişlerdir; şöyle ki:

Türkiye Reisicumhuru:

İzmir meb'usu ve Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunu;

Almanya Reich Şansölyesi:

Ankara büyük elçisi Ekselâns Franz von Papen'i.

Bu murahhaslar usulüne muvafık bulunan salâhiyetnamelerini taati ettikten sonra atideki ahkâmı kararlaştırmışlardır:

Madde 1

Türkiye Cumhuriyeti ve Alman Reich'i arazilerinin masuniyetine ve tamamiyeti mülkiyesine mütekabilen riayet ve doğrudan doğruya veya dolayısile yekdiğeri aleyhine müteveccih her türlü harekâttan tevakki etmeyi taahhüd ederler.

Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti ve Alman Reich'i müşterek menfaatlerine taallûk eden bütün meselelerde bunların hall için mutabakati temin etmek üzere aralarında âtiyen dostane temasta bulunmayı taahhüd ederler.

Madde 3

İmzası günü mer'iyet mevkiine girecek olan bu muahede on sene müddetle muteberdir. Yüksek âkid taraflar, muahedenin temdidi hususunu vakti merhununda aralarında kararlaştıracaklardır.

Bu muahede tasdik olunacak ve tasdiknameler sürati mümkine ile Berlinde teati edilecektir.

Türkçe ve Alman lisanlarında, her iki metin de ayni veçhile muteber olmak üzere, iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Ankara, 18 haziran 1941

Örsle çekiç arasında

Bu, mütareke Fransasının halidir: Bir taraftan galib Almanyanın işgal ve tazyiki altındadır, diğer taraftan İngilterenin çıkardığı şüphe mahsulü ve kendi hesabına haklı zorluklara maruzdur. Nihayet Suriyede günlerdenberi iki tarafın kuvvetleri harbediyorlar, son senelerde meydana çıkan beynelmilel yeni bir âdemeyi tebaan harb hali resmen ilân edilmiş olmaksızın. İngiliz - Fransız münasebetlerini daha ziyade bozulmaktan korumaya çalışan Amerikanın bu çapraşık vaziyet önünde pek ziyade mütehayyir olmuş olacağı aşikârdır.

Bu harbde Amerika bidayettenberi kendisince haklı gördüğü demokrasi tarafını tutmuş olduktan sonra şimdi bu cephede yalnız kalan İngiltereye bütün kuvvetile yardım etmek mecburiyetinde bulunduğu için Fransa ile İngiltere arasında dostane mutavassıtlık vazifesi görürken tabii Fransayı İngiltereye uymağa sevkeden bir rol oynayor; ve bir çok misallerile sabit olduğu üzere icabında Fransayı tehdid bile ediyor. Herhalde İngiltere ile Fransa arasında Suriye boğuşmalarına rağmen henüz harb halinin resmi şekle dökülmemiş olmasında Amerikan müdahale ve tazyikının azçok tesiri olacaktır, diye tahmin olunur. Kimbilir, İngiltere ile Fransa arasında mutavassıtlık yapan Amerika bu iki memleketin münasebetlerinin düzelmesi ve hiç olmazsa tamir olunamıyacak suretle bozulmaması hesabına biraz da İngiltere üzerinde müessir olmağa çalışsa belki daha iyi olurdu.

Bize Fransa meselesinde Anglo - Sakson âlemi, hal ve vaziyeti çok iyi anlayan bir psikoloçya marifet ve mahareteile hareket etmemiştir ve etmiyor gibi görünüyor. Bir kere Fransa mütareke akdetmemeliydi iddiasını hareket mebdei ittihaz etmekte isabet yoktur. Harbin müstakbel bütün tecellilerine tahakküm etmek imkânsızlığı bir tarafa bırakılarak Fransanın dehşetli şekilleri malûm olan yıkılışından sonra akdetmek ıstırarında kaldığı mütareke, üzerinde durulacak yegâne vakıa olarak tahakkuk etmiş bulununca, Fransa karşısında tutulacak hareket hattı artık bu zaruri vakıaya göre yeniden tesis ve tespit olunmak lâzım gelirdi. Fransız mütarekesinin İngiltere üzerinde icra ettiği müthiş tesiri görmemezlik ve bilmemezlik etmiyoruz. Hatta Fransız donanmasının şurada burada vurulmasına kadar giden bu buhranı mazur görüyoruz.

Ancak dikkate şayan olan nokta şurada idi ki Fransız donanmasına indirilen darbeleri Fransada dahi mazur görenler çok oldu, ve hatta bunların, kimbilir belki hâlâ, ekseriyette bulundukları iddia olunabilir. Demek ki İngiltere için Fransanın tutulmasına itina edilecek kuvvetli bir tarafı vardı. Fransız milleti gibi tarih sahibi ve izzeti nefis sahibi bir millet uğradığı felâketten kurtulmağı münhasıran kendi galibinin lûtuf ve kereminden bekliyemezdi. Laval'ler ve Darlan'lar İngiltere aleyhine bu kadar

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 5 sütun 4 te)

Hariciye Vekilile Alman Elçisinin beyanatları

Saracoğlu dedi ki: Türk ve Alman milletleri

Bu muahede ile yeni ve kat'î bir emniyet havası içinde yekdiğerine bir kere daha el uzatmış oluyorlar

Ankara 18 (a.a.) — Türkiye - Almanya muahedesinin imzası münasebetile Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu matbuata atideki beyanatı yapmıştır:

«— Birbirlerine karşı vaziyetleri her vakit açık ve dürüst kalmış ve dünya hâdisatının asırlarca sü-

(Arkası sahife 5 sütun 7 de)

Von Papen dedi ki: İmzalanan muahede

Asırlardanberi memleketlerimizi birbirine bağlıyan eski, itimadlı ve dostane münasebetleri yeniden teyid etmektedir

Ankara 18 (a.a.) — Almanya büyük elçisi Von Papen, Anadolu Ajansı vasıtasile Türk matbuatına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«— İmza edilen muahedenin mesud bir tarzda akdi Hariciye Vekiline, matbuata dikkate değer bazı sözler söylemeğe vesile oldu. Bun-

(Arkası sahife 5 sütun 7 de)

Yeni kararlar

100 kilodan fazla buğday, arpa ve yulaf satışlarında azamî satış fiatlarını tanzim eden kararname ilga ediliyor

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen

Ankara 18 (Telefonla) — Yeni mahsule el konması hakkındaki 157 sayılı Koordinasyon kararını mer'iyete koyan

(Arkası sahife 5 sütun 7 de)

Hastalara francala nasıl verilecek?

Belediye veya Hükûmet tababetinden rapor almak lâzım

İstanbul Vilâyetinden:

1 — Francala yalnız hastanelerle hasta bulunanlara tahsis edilmiştir. Hastaların francala ihtiyacı mahallî hükûmet veya Belediye doktorları tarafından verilecek raporla tevsik olunacaktır.

Bu raporları hâmil olanlar kaymakamlıklara müracaatle isim ve

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Millî Şefimiz

İngiltere Kralını tebrik ettiler

Ankara 18 (a.a.) — Reisicumhur İsmet İnönü, Büyük Britanya Kralı Majeste İkinci George'un doğumunun yıldönümü münasebetile tebriklerini telgrafla bildirmişler, Majeste Kral da Reisicumhura teşekkür telgrafile mukabele etmişlerdir.

Millî Şefimizin Basın Birliğine iltifatları

Ankara 18 (a.a.) — Basın Birliği Ankara mıntakası kongresinin toplantısı münasebetile kongre riyaseti tarafından gönderilmiş olan tazim telgrafına Reisicumhur İsmet İnönü aşağıdaki cevabı vermiştir:

Muvaffak Menemencioğlu
Türk Basın Birliği Ankara mıntakası kongre reisi
Ankara

Kongreye başarılar diler ve temiz duygularına teşekkür ederim.

Garb çölünde üç günlük bir muharebeden sonra...

İngiliz kıt'aları hareket üslerine avdet etti

Tanklar, tayyareler arasındaki çarpışmalar pek şiddetli oldu

Kahire 18 (a.a.) — Ortaşarktaki İngiliz kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Libyada dün müteaddid hücumlar tarafımızdan püskürtüldükten sonra, düşman yeni kuvvetler getirerek ileri kuvvetlerimize karşı bir çevirme hareketi teşebbüsünde bulunmuştur.

Düşmana, kuvvetlerini geri çektirmek ve ağır zayiat verdirmekten ibaret olan gayretlerimize vâsıl olduğumuzdan, tedricen ileri mevzilerimize çekildik. Yüzlerce Alman esiri alınmış ve çok miktarda tankla top tahrib edilmiştir.

Habeşistanda, Wolkefit mıntakasında, kıtaatımız bir İtalyan kalesinin garnizonunu baskına uğratarak düş -

(Arkası sahife 5 sütun 2 de)

Yeniden seferber edilmekte olduğu anlaşılan Rumen ordusunun muhtelif cüzütamları Bükreşte bir geçid resminde, köşede Rumen Başvekili General Antonesko bir harita üzerinde müzakereler yapıyor

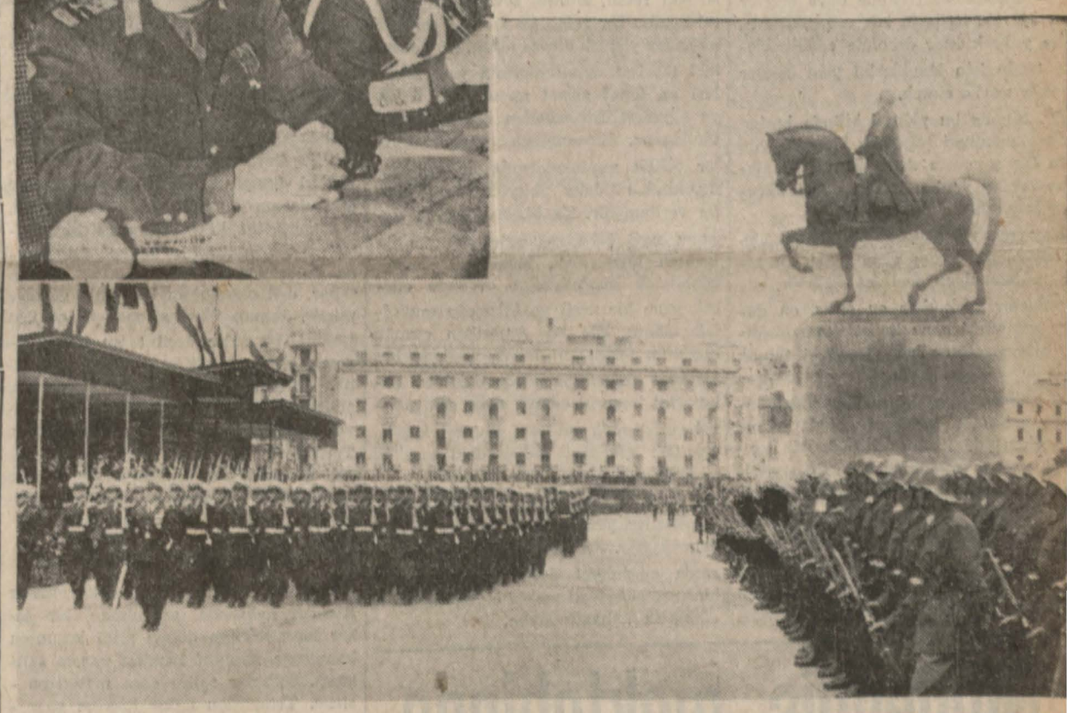

Amerika dört sene sürecek bir harbe hazırlanıyor

Berlinin protestosu

Alman hükûmeti, sed kararının mukavelelerle tezad teşkil ettiğini ildirdi

Vaşington 18 (a.a.) — Amerika Harbiye Nazırı Stimson dün meb'usan meclisi harbiye encümeninde yaptığı beyanatta harbin dört seneden fazla sürmesi ihtimalinden bahsetmiş ve demiştir ki:

«— Uzun sürecek bir harbi derpiş

(Arkası sahife 5 sütun 3 te)

Rumanyada hummalı hazırlıklar

Umumî seferberlik ikmal ediliyor

Rumanyanın Besarabyayı almak üzere harekete geçeceği söylenmektedir

«Rumanyada ve Sovyet hududlarındaki Alman tahşidatı hakkında bugün de muhtelif şayialar deveran etmiştir. Bu meyanda Rumanyanın Besarabyayı geri almak teşebbüsünde bulunacağı da şayi olmuştur.

Amerikan kaynaklarına göre, bu şayiaların maksadı İngiltereye karşı yapıla-

(Arkası sahife 5 sütun 6 da)

Müttefikler Beyruta 20 kilometre yaklaştılar

Şam kapılarında...

Vişi kuvvetlerinin mukabil taarruzları önlendi ve bir şehir istirdad olundu

Kahire 18 (a.a.) — İngiliz tebliği: Suriyede, sahil mıntakasında yeni terakkiler yapılmıştır. İleri devriyelerimiz Beyruta takriben 30 kilometre mesafede bulunmaktadır.

Şamın cenubunda, müttefik kuvvetle

(Arkası sahife 5 sütun 5 t)

Birkaç söz

Avrupa geviş getiriyor

Kim ne derse desin, inek emperyalist bir hayvandır. Mümbit ve yeşil meralarda hududsuz bir saltanat sürer. Kimseye hesab vermeksizin vitaminden yana dünyanın en taze otlarını işkembesine indirir; saf, berrak sularla ruhunu ve vücudünü dinlendirir. Kış geldi mi, soğuktan mahfuz kâşanesine çekilir. Mümbit mer'alar gene emrinde kalmak şartile bir sürü zengin gıdalarla (idamei hayat) eyler. Bir piplin musluğuna benzeyen memelerinden piyasaya her gün kilolarla süt ihrac eder. Fakat bunun bedelini döviz olarak ödetmek istemez; takas usulünü tercih eder. Yeşil mer'alar, kâşane ahırlar ve envai türlü gıdalar varken koca inek dövizi ne yapsın?

Deve ise proleterdir. Çöllerde bir köle hayatı sürer. Nerede bir diken bulursa onunla (kifafı nefs) etmeğe çalışır. Nerede çamurlu bir suya rastlarsa, düşünmeden hörgücünü şişirmeye bakar. Güneşin alnında, sabahtan akşama kadar devam eden yorucu ve bıktırıcı mesaiye rağmen o, ayrıca istikbalini de hesablamaya mecburdur. Belki günlerce ot yüzü görmiyecek ve çamurlu suya rastlamıyacaktır. Onun için bugün ağzına koyduğu lokmayı yarın tekrar çiğnemeye hazırlanır.

★

Avrupa harbinin doğurduğu iktisadî sıkıntılar yüzünden, bazı memleketlerde, kullanılmış maddelerin bir tasnif tâbi tutularak, yeniden işe yarar bir hale getirildiğini, yahud başka maddelerin imalinde kullanıldığını düşündüğüm zaman, elimde olmıyarak, kendi kendime yukarıki mukayeseyi yaptım ve kıt'amızda birçok milletlerin deve olduklarına kanaat getirdim.

Yalnız sahici bir deve hiç bir zaman ineği kıskanarak emperyalist olmayı düşünmediği halde, bizim deve olan devletlerin hepsi, hazin hazin geviş getirirken mümbit ve yeşil mer'aların hulyasile mustaribdirler.

İnsanla hayvan arasında bu kadarcık bir fark da bulunmasaydı, çok ayıb m olurdu dersiniz?

N.

Kısa Tetkikler

Amerikan meslek mektebleri

Yeni fabrikalarda çalışmak üzere 750,000 mütehassıs işçi yetiştiriyor

Yazan : **Nezahet Nureddin Ege**

Amerika terbiyecileri vazife başındadır. 1941 temmuzunda Amerika fabrika istihsalâtı azamî bir randımanla çalışacaktır. Bu fabrikalardaki makinelerin başında vazife alacak liyakatli makinistlere ihtiyac vardır. Bunları yetiştirecek de mekteblerdir. Binaenaleyh Amerikan terbiyecileri 1940 senesi nihayetlerinde Amerikan meslek mekteblerinin kadrolarını şayanı hayret derecede tevsi etmişlerdir. Ve 1941 temmuzunda işe başlamak üzere 750,000 mütehassıs işçi yetiştirmektedirler.

Amerika Mesai Nazırı; ve Amerikanın en yüksek kadın simalarından birisi olan Mis Perkins verdiği bir radyo konferansında 1941 senesinde Amerikanın iş âleminde 5 milyon ilâ 6 milyon yeni iş açılacağını temin etmiştir. Buna ilâveten orduda vazife deruhde edecek olan 1 milyon gencin boş bırakacağı yerler de yeni işçiler tarafından dolduralacaktır. Bu muazzam işçi ordusunu yetiştirmek Amerikan meslekî dersler muallimlerinin vazifeleridir. İşte Amerikan meslekî tedrisat mütehassıslarının vatanın selâmeti namına vazife deruhde edecek bu muazzam mütehassıs işçi ordusunu yetiştirmeğe muvaffak olduklarını aşağıdaki misallerle göreceğiz.

Meslekî tedrisat teşkilâtını idare eden en muktedir simalardan birisi, Dr. Mc Sherry, mesaisini üç kısma ayırmıştır:

1 — Mütehassıs ve ustabaşı ve işçilerin heyeti umumiyesinin bir listesini çıkararak, çalıştıkları sahadan daha yüksek bir sahada müfid olmaları imkânı bulunanları tefrik etmek ve kendilerinden azamî randıman teminine çalışmak.

2 — Meslek mekteblerinde, fabrikaların muhtac olduğu işçi ve mütehassısları en kısa bir zamanda tamamen fabrikaların lüzum gösterdikleri sahalar için hazırlamak.

3 — Fabrikaların içinde ilâve dersler tesis ederek, işçilerin boş zamanlarında, daha yüksek işler deruhde edebilmelerini temin için kendilerini yeni dersler almağa teşvik etmek.

Dr. Sherry bu plân dahilinde harbin bidayetindenberi çalışarak bir sene gibi kısa bir zamanda Amerikan fabrikalarına 750,000 yeni mütehassıs işçi ilâvesine muvaffak olmuştur.

Bazı meslek mektebleri ve fabrika dershaneleri günün yirmi dört saatinde mütemadiyen faaliyet halinde bulunmuştur. Çok defa on sekiz, on dokuz yaşındaki genc işçilerin yanıbaşında altmış, altmış beş yaşındaki büyük babalar ve eski işçiler de yeni ihtiraları kullanmak, makinelerde yapılan tadilât hakkında malûmat almak, yahud mesleklerinde terfi edebilmek için yeni yeni dersler almaktadırlar. Bu sayede Amerikan fabrikaları muazzam müdafaa silâhları imalâtında vazife deruhde edecek bilgili işçilere, muktedir mütehassıslara kavuşmaktadır.

Fakat Amerikan terbiyecilerinin en calibi dikkat vazifesi, vatan müdafaası için harb istihsalâtı meselesi ne kadar mühim olursa olsun, genc nesilleri bu gaye uğruna feda etmemek, bilâkis her ferdi kendi şuurile, iradesile çalışmak hususunda tam bir serbesti ile yetiştirmektir. Genc işçiler makine sanayiinin çarkları altında şahsiyetinden tecerrüd etmiş, birer makine parçası olmuş kalmış değillerdir. Bilâkis mensub oldukları hür memleketin, birer hür vatandaşı sıfatile demokrasi prensiplerini kurtarmak azmile fabrikalarda çalışırken evvelâ tamamen meslekî bir terbiye görüyor, saniyen gayet yüksek ücret alıyorlar. Her fabrika amelesinin masasının üzerinde bir levhada (Muhakkak bu harbi kazanacağız. Harbin istikbalini kurtarmak benim vazifemdir. İşimi azamî dikkatle yapmak, demokrasi davasına şahsan yapabileceğim en büyük hizmettir) cümleleri yazılıdır. Radyosunda dünya siyasetini büyük bir serbesti ile takib eden, gazetelerinde, mecmualarında, bütün kitab neşriyatında dünyanın hangi istikamete doğru yürüdüğünü büyük bir sarahatle tetkik eden genc, orta yaşlı, ihtiyar bütün fabrika işçileri bilerek, anlayarak, azmederek çalışmaktadırlar. Binaenaleyh harb sanayiinde çalışmak bu şahıslar için bir fedakârlık değil, fakat kendilerini her sahada yükselten bir amil olmaktadır.

Amerikanın en büyük mütefekkirlerinden birisi olan Dr. Henry Grady, meslek mektebleri tedrisatı mevzuubahs olurken şu mütaleada bulunmuştur:

«— Bence meslekî muallimlerin vazifeleri sadece müdafaa silâhı yapan fabrikalara mütehassıs işçi yetiştirmek değil, fakat müdafaa silâhlarını kullanacak insanları doyuracak gıda maddeleri hazırlayacak muktedir çiftçiler de yetiştirmektir. Bizim ilk ve en emin kalemiz çiftliklerimizdir. Amerikanın en kuvvetli içtimaî varlığı ziraî mıntakalardaki refah, istihsal seviyesinin yüksekliğidir. Bu refah ve istihsal seviyesi ne kadar yüksek olursa olsun, gene meslekî tedrisat muallimlerinin yeni nesilleri en fennî ziraat metodlarile terbiye etmeleri ihtiyacından bizi müstağni bırakamaz. Binaenaleyh meslekî dersler çiftlik mıntakalarında da her zamankinden daha büyük bir itina ile verilmelidir. Ta ki, Avrupa ve Asyanın harb felâketzedelerini açlıktan ölmekten kurtarmak, insaniyete hizmet edebilmek mes'uliyetini deruhde edecek genc bir nesil yetiştirmeğe muvaffak olalım. Hiç bir Amerikan çocuğu bugünün felâketleri muvacehesinde boş bir saat geçirmeğe mezun değildir.» Vakitlerini tasarruf ederek daha çok mahsul yetiştirmek yollarını gösterecek şahsiyetler; işte ziraî sahalardaki meslekî tedrisat muallimleridir.» demiştir.

Amerikan fabrikaları için 750,000 mütehassıs işçi yetiştirildiğini matbuat kaydetmektedir. Amerikan ziraî mıntakalarında mes'uliyet deruhde edecek yüz binlerce genc yetişmekte olduğuna emin olabiliriz kanaatindeyim.

Mühendis mektebinde

Yüksek mimarî talebesi tarafından mükemmel bir sergi tertib edildi

Yüksek Mühendis mektebindeki sergide bir yalı projesi

Yüksek Mühendis mektebinde bir hafta kadar devam edecek bir sergi açılmıştır. Mektebin yüksek mimarî kısmı tarafından açılan bu sergide üç muhtelif sınıf talebesinin imtihanlar münasebetile hazırladıkları plân ve krokiler teşhir edilmektedir. Lise binaları, dağ ve şehir otelleri, çiftlik tesisatı, modern mezarlıklar, villâlar ve yalı plân ve krokileri serginin vücude getirildiği büyük bir salonu, intizamla doldurmuştur. Modern mezarlıklar hakkında bilhassa maruf profesör Holtz Meister'in bizzat çizdiği krokiler vardır ki bunlar mezarlıkları imar cemiyeti azasının da bilhassa dikkat ve takdirini celbetmiştir.

Bu sergide, bir çok güzellikler arasında, bazan genc talebenin yüksek zevk ve istidadının nekadar ileriye gittiğini gösteren misaller de vardır. Bu meyanda, henüz son sınıfa gelmemiş genc bir talebenin bir yalı plânı vardır ki, içi bütün modern tesisatı ihtiva eden bu yalının haricî manzarası Türk zevkine fevkalâde uygun, Boğazın bütün eski güzellikleri gözönünde tutularak vücude getirilmiştir.

Dikkate şayan krokiler arasında, şehir otel ve kulübünün Taksimde, şimdi İstanbul kulübünün ve garajın bulunduğu mevkide inşası hesab edilerek yapılmış olanlar vardır. Sarayburnundan Kadıköy ve Modaya ve daha ilerisine, Adalara kadar hâkim ve nazır, böyle bir noktada yapılacağı farzedilerek çizilen bu plânlar arasında bir tanesi bir (profesör talebe) ye aiddir. Tertib veya tahrir hatası zannedilmesin, filhakika Yüksek Mühendis mektebinin genc profesörlerinden Mukbil, mimarî şubesinin bu sene çıkacak talebesi meyanındadır ve vazife olarak bir çok plânlar arasında, böyle bir muvaffak plân da yapmıştır.

Mimarî sergisi, yalnız mimar ve mühendisler için değil, fakat bütün şehircilikle uğraşanlar için de ziyarete lâyıktır. Bilhassa şehir meclisi azalarının, belediye reisinin ve belediye müdürlerinin, hatta şehircilik mütehassısı Prost'un ziyaret ve tetkiklerine lâyıktır. Bilhassa bu sonuncular için böyle bir ziyaret ve tetkik bir ilham kaynağı olabilir.

Bu güzel serginin tertibinden dolayı mimarî şubesinden iki güzide hocayı, profesör Holtz Meister ile Emin Onat'ı tebrik ederiz.

Ağır cezada verilen iki karar

Kestaneciyi öldüren kavuncu Ahmed mahkûm oldu

Hasırcılarda Tahmis sokağında aralarında çıkan kavgada kestaneci Mehmedi öldürmekten maznun kavuncu Ahmed Tükenmezin muhakemesi, İstanbul birinci ağırceza mahkemesinde neticelenmiştir. Dün bildirilen karara göre, bu iki esnaf, seyyar olarak satış yaparken, Mısırçarşısı tarafından bir araba gelmiş. Araba yanlarından geçeceği sırada, kavuncu, kestaneciye sedyesini biraz beri çekmesini söylemiş. Kestaneci, «Sen misin buranın kabadayısı?» diye çıkışmış. Diğer esnaf, araya girerek, çarpışmayı önlemişlerse de, kestaneci Mehmed, az sonra elini arka cebine atarak bir nöbet daha çıkışınca, kavuncu Ahmed bıçağını Mehmedin göğsüne iki kere saplamış.

Mahkeme, ağır tahrik yollu müdafaayı reddedip, adiyen tahrikle kasden ve tehevvüren öldürmekten ceza verdi 18 sene ağır hapis, adiyen tahrikten 12 seneye indirildi ve Ahmed Tükenmez, evvelce başka birisini yaralamaktan üç ay hapse mahkûm olduğundan, şimdiki cezası 10 gün artırıldı.

★

Ayni mahkeme, Taksimde Büyükziba sokağında, geçen sene haziranının yirminci günü Nazmiyeyi peşinden kovalayarak öldürmek kasdile yaralamaktan maznun lostracı ve çalgıcı Ali Sonat hakkındaki kararını da, dün bildirmiştir. Ali Sonatın, kendisile birlikte oturmak teklifini reddeden Nazmiyeyi tabanca kurşunile sol memesinden yaraladığını sabit görmüştür. Sübut şekline göre, ilk kurşun memeye rastlamış, ikincisi boşa gitmiş, üçüncü kurşun da, tabanca namlusu şiştiğinden patlamamış ve bu sırada etraftan yetişilerek, öldürmek kasdile vâki hareket, yarıda kalmıştır. Maznunun «Bu kız benim paramı yedi, sonra yüz çevirdi. Ben, gene hazımlı davrandım. O gün de sadece şakalaşırken tabanca kazaen ateşlendi» yollu müdafaası, reddedilmiştir. Ancak, mahkeme, «kendini sevgiye kaptırmak zâfını» bu katle nâkıs teşebbüs hâdisesinde tahfif sebebi saymıştır. Ali Sonatın cezası, bu sebeble 6 seneden 4 seneye indirilip azaltılmıştır.

ADLİYEDE

Beşiktaş cinayetinin muhakemesi

Beşiktaşta Köyiçinde bir gece, içkili bir eğlentide otomobil değnekçisi Tevfiği bıçakla öldürmekten maznun İlhami ile Cevdetin muhakemelerine, İstanbul ikinci Ağırceza mahkemesinde dün devam olunmuştur. Bu davada, mahkemedeki bazı yakışıksız hareketleri ve sözleri üzerine, İlhami, Adli Tıbda müşahede altına alınmıştı. Gelen rapor, deli olmadığını kat'iyetle göstermiştir. Bunun üzerine, sorguya çekilen İlhami, bu sefer derli toplu ifade vererek, cinayetle alâkasını inkâr etmiştir. İlhami, «ben o akşam Cevdetten, şıracıdan çıkar çıkmaz ayrıldım» diyor. Cevdet ise, «eve birlikte gittik, Tevfiği ikimiz birden yere serdik» diye, iştirakle suç işlediklerinde ısrarla durmaktadır. Mahkeme, tahkikatı yapanları şahid olarak çağıracaktır.

Bir beraet kararı

Üsküdarda İmrahorda bakkal Enver Köygen hakkında, geçenlerde, bir şeker meselesinden dolayı millî korunma kanununa muhalif hareket davası açılmıştı. Üsküdar asliye ceza mahkemesince, Temyizden nakız üzerine yapılan muhakeme neticesinde, bakkal Enver Köygen beraet kazanmıştır. Hüküm kat'ileşerek, emanet dairesinde bulunan şekerleri kendisine geri verilmiştir.

Otomobil altında kalan çocuk

Şoför Hüsnünün sürdüğü taksi, Şehremininden Aksaraya giderken Taşkasabda 8 yaşında Suzana çarpmıştır. Kızı bir müddet de yerde sürüklemiştir. Yaralı kız, Şişli Etfal hastanesine yatırılmıştır. Şoför, yakalanmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Kartaldaki feci cinayetin failleri meydana çıktı

Köy muhtarının husumet beslediği zavallı çoban bir geceyarısı üç kişi tarafından vahşiyane bir surette öldürülmüş

Bir kaç gün evvel Kartalda, Başıbüyük köyü civarında işlenen cinayetin failleri, tespit edilerek ele geçmiştir. Başıbüyük köyü muhtarı Mustafa ile çoban Mehmed oğlu Sabahaddin, Sabahaddinin ağası Sabrinin oğlu İbrahim ve köy bekçisi Halil, cinayetin suçlusu olarak yakalanmışlardır.

Jandarma ve Adliye tahkikatına göre, öldürülen çoban mühtedi Muradla köy muhtarı Mustafanın arası, bir müddettenberi açıkmış. Bunun sebebi de, bir iş sırasında arada çıkan kavgada, çobanın köy muhtarına sövüp saymasıdır. Mustafa, o gündenberi Murada husumet beslemiş, fırsat düştükçe aleyhinde ileri geri söylenmiştir. Husumeti gittikçe artan muhtar, hasmının vücudünü ortadan kaldırtmağı tasarlamış, geçende, çoban Mehmed oğlu Sabahaddin, Sabahaddinin ağası Sabrinin oğlu İbrahim ve köy bekçisi Halille konuşurken, bu meseleden bahis açmış, onlara mühtedi Muradın bir suretle kayıblara karışması kendisini son derece memnun edeceğini anlatmıştır. Ötekilerin tereddüdünü görünce de, ortada korkacak bir şey olmadığını, eğer bir şey olursa kendilerini kurtaracağını söyliyerek, bu suçu müştereken ikaa için her üçünü iknaa çalışmıştır. Nihayet bu üç kişi, muhtarla mutabık kalmışlardır.

Haziranın 14 üncü gecesi, tam geceyarısı, Sabahaddin, İbrahim, Halil, kalkmışlar, Muradın yattığı mandıraya yollanmışlardır. Kapıyı vurarak, dışarıdan «koyunlarımız kayboldu, belki senin sürüne karışmıştır. Aç da bir bakalım hele» diye seslenmişlerdir.

Murad, kapıyı açar açmaz, üçü birden üzerine atılmış, elbirliğile yere yatırmışlardır. Bağırmaması için ağzını sımsıkı kapayarak, Muradı baskıya almışlar, yumruk, tekme vurarak dayak atmışlar, yerden yere çarpmışlar, adamakıllı hırpalamışlardır. Bitkin bir hale getirilen Murad, bir aralık üzerine çullananların altında nefesi kesilerek can vermiştir. Boynuna bir tel takılan cesed, sürüklene sürüklene, Süreyyapaşa çiftliği yakınındaki Susuz çukur denilen yere kadar götürülüp, orada kısmen toprağa gömülmüş, üstü çalı çırpı ve taş parçalarile örtülmüştür.

Muradın yanında bulunan 150 lira kadar bir paraya dokunulmaması da, suçun, sırf intikam almak için muhtarın teşvikile işlendiği kanaatini vermiştir.

Şimdiye kadar ortaya konulan vaziyete nazaran, cinayet, tasarlanarak işlenmiştir. Bu itibarla da, ceza kanununun idam cezası yazılı 450 nci maddesine uyan bir suçtur.

Cinayete teşvikten maznun Mustafa ile suçu işlemekten maznun Sabahaddin, İbrahim ve Halil, Kartal jandarma kumandanlığınca Üsküdar Müddeiumumiliğine gönderilmişlerdir. Adliyece, bu hususta tahkikat, ehemmiyetle derinleştirilmektedir.

Kahve tevziatı

Vilâyet, dünden itibaren tevziata başladı

Vilâyet, Ticaret Vekâletile temaslarını ikmal ettiğinden, şimdiden resmî müesseselere kahve tevziatına başlamıştır. Askerî birlikler için ordu müfettişliği levazım âmirliğine kâfi miktarda kahve verilmiştir. Bundan sonra diğer resmî teşekküllere tevziat yapılacaktır. Bundan sonra da halka satmak üzere kuur kahvecilere verilecektir. Kuru kahvecilere verilecek kahve ile her aileye 100 gram kahve tevzi etmek imkânının elde edileceği umulmaktadır.

Fiat Murakabe Komisyonu, kuru kahvecilere verilecek kahvelerin kavrulmuş ve çekilmiş olarak kaça satılması lâzım geldiği hakkında bir karar vererek nark koyacaktır. Gelen malûmata göre beynelmilel kahve piyasası yükselmiştir. Brezilyada kahve toptan fiatı kantarı 10 dolardan 15 dolara çıkmıştır. Bu, memleketimizde kilo başına 15 kuruş kadar farkedecektir. Mersine gelen 1000 sandık çaydan başka Irakta bulunan 5000 sandık çay da memleketimize gelmek üzere Suriye hududuna geçmiştir.

Yerli Mallar Pazarından alınan basmalar nerelerde satılıyormuş?

Fiat Murakabe bürosu, Yerli Mallar Pazarlarından perakendeci müşteri sıfatile basma alıp da bunları fahiş fiatlarla dükkânlarında satan ticarethane sahiblerini takibe başlamıştır. Dün de Mahmudpaşada tuhafiyeci Karnik 31 kuruşluk basmayı 40 kuruşa satarken yakalanmış ve Müddeiumumiliğe verilmiştir.

Çavdar ekmeği

Ofis, ekmek için çavdar veriyor

İktısad Müdürlüğü Toprak Mahsulleri Ofisile temas ederek hastalar için bir miktar çavdar ekmeği çıkarılmasına müsaade istemiştir. Ofis buna muvafakat etmiştir. Çavdar ekmekleri 250 gramlık olmak üzere imal edilecektir. Bunlar serbest satılacaktır.

Bu gün Belediye tarafından 450 gramlık müdevver ve 950 gramlık uzun ekmek imali tecrübesi yapılacaktır. Ekmeklerin rutubet miktarı Belediye kimyahanesinde tesbit edilecek, ekmekçiler cemiyetine bu rutubet derecesinde ikmek imali için tebligat yapılacaktır.

Dün sabah Belediyede reis muavini Lûtfi Aksoyun başkanlığında Sıhhat Müdürü Osman Said, İktısad Müdürü Saffet Sezerden mürekkeb bir toplantı yapılarak ekmeklerin daha iyi çıkması hususunda tetkikler yapılmıştır. Belediye doktorlarile İktısad Müdürlüğü memurları şehrin muhtelif mahallerindeki fırınlarda kontrollarda bulunarak ekmeğin çeşni, kesim vaziyetleri etrafında zabıtlar tutmuşlardır.

Barbaros türbesi

Türbenin etrafı tamamen açılacak

Bu sene yapılacak Barbaros ihtifalinde Barbaros türbesi meydanı tamamile açılmış ve tanzim edilmiş olacaktır. Türbenin denize ve caddeye bakan kısımlarının tamamen açılması için Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar icab edenlere direktifler vermiştir. Beşiktaş karakolunun satın alınmasına müteallik muamele yakında ikmal edilecektir. Beşiktaş karakolu o civardaki ilk okul binasına taşınacaktır. Bu bina yıkılacak ve arsa plâna göre tanzim edilecektir. Türbenin deniz istikametine tesadüf eden kısmındaki çatal ve bıçak fabrikasının istimlâk muamelesi bu hafta bitirilecek, bu suretle türbenin denize bakan kısmı da Marmaradan görülecek bir şekilde açılmış olacaktır. Burada sahile bir rıhtım yapılacaktır. Bu rıhtımın keşifnamesi hazırlanmıştır. Barbaros türbesi bir vapur fenerile aydınlatılacaktır. Bundan başka Beşiktaşta Akaretleri Maçkaya bağlayan caddenin tanzimi için bazı binalar istimlâk edilecektir.

Bir küp dolusu altın

Edirnede araba tamirciliği yapan Ali adında birisi geçenlerde evinin bazı yerlerini tamir ederken bir duvarın yıkılması sırasında ağzı bir deri ile bağlı bir küp bulmuştur. Ali, küpün ağzını açınca içinin altınla dolu olduğunu görmüştür. Bunun üzerine Musevi sarraf Kemale bu altınlardan birini göstermiş, bunların saf altın olduğunu öğrenince tanesini 7 liraya satmıştır.

Ali, bu kadarla da kalmamış, bu altınlardan bir kısmını İstanbula getirerek satmıştır. Araba tamircisinin birdenbire para sarfetmeye başlaması, Edirne zabıtasının nazarı dikkatini celbettiğinden, takibine başlanmıştır.

Nihayet gene Musevi sarrafa sekiz liraya altın bozdururken yakalanmıştır. Elde edilen altınların tetkikinde, bunların bir kısmının 1765 tarihli Fransız ve 1722 tarihli Macar ve mütebakisinin de Bizans altını olduğu anlaşılmıştır. Kıymeti binlerce lira tutan bu altınların kimlere satıldığını tespit etmek üzere tahkikat yapılmaktadır.

Denizciler bayramı

1 temmuzda yapılacak denizciler bayramının çok güzel olması için Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı dün bir tamim göndermiştir. Bu gün saat 11 de Vilâyette, İstanbuldaki kutlulama programının yeniden tanzimi için bir içtima yapılacaktır. Cevdet Kerim İncedayı, gönderdiği tamimde şöyle demektedir:

«Türkiyenin tam istiklâlini temin eden Lozan sulh muahedesi ahkâmı mucibince Türk sularında yolcu ve eşya taşımak, liman hizmetleri görmek ve sularımızda avlanmak hakkı münhasıran Türk bayrağına ve Türk vatandaşına verilmiş, Türk vatanı ve Türk ferdi bunda millî hakimiyetin en verimli bir neticesini bulmuştur. Kapitülâsyon devrinin bu son şeametinin de bu suretle tarihe karıştığı 1 temmuz günü kutlu bir bayram olarak tes'id olunmaktadır. Bu günün, imkânların azamisi nisbetinde tes'idi bir vazife ve hazzı millî olduğu gibi vatandaşların şuurlarında millî idraki artırmağa ve çok lüzumlu olan denizcilik aşkını takviyeye medar olacaktır.»

MÜTEFERRİK

Dilsizler için mekteb

Dilsiz, sağır ve körlerin İstanbulda okuyup yazma öğrenecek bir mektebden mahrum olmaları, bu bedbaht vatandaşları çok müşkül vaziyette bırakmaktadır. Dilsizler cemiyeti, İstanbulda dilsiz ve sağırlara mahsus bir kurs açmayı tasarlamış ve bunun için cemiyet binasında bir de daire hazırlamıştır. Bu kurslardan, anadan doğma körlerin de istifadesi temin edilecektir.

İKTISAD

İtalya pamuklu mensucat mukabilinde tiftik istiyor

İstanbulda alâkadar mehafile gelen haberlere göre, İtalyadan yapılmış olan mühim bir ticarî teklif üzerinde Ankarada müzakereler cereyan etmektedir. Haber verildiğine nazaran İtalyadan pamuklu verilmesi mukabilinde Türk tiftiği istenmektedir. Bu karşılaştırma yüzde yüz nispetinde olacak ve karşılaştırma İstanbulda yapılacaktır.

HEM NALINA MIHINA

Çölde tank muharebesi

İstanbulu, bilmiyorum amma, [...] lerde, Ankara pek sıcak. [...] celeri, biraz nefes almak [...] yor; zaten Ankara, gecelerinin [...] meşhurdur. Fakat gündüzleri, [...] sanın ensesinde boza pişiriyor [...] ensesinde olsa ne nimet!

Bu satırları yazmadan yarım saat evvel, Atatürk bulvarında, bir [...] nın gölgesinde otobüs bekliyordum [...] faltlar kızmış, bir fırın tesiri [...] Biraz sonra, bir «uçan kale» [...] gelen otobüse atladım; fakat, bir [...] evvelki akasya gölgesini, hemen [...] aradım; meğer asıl fırın, bir [...] resinden yalnız bir tanesi açılabilen [...] metine katlanılmış olan bu otobüs [...] Anlaşılan caddelerdeki sıcağa [...] yetle tahammül edelim, hatta [...] diye Ankara otobüslerinin pencerelerini açmıyorlar.

Otobüsümüz seyyar bir fırın gibi [...] cularını pişire pişire yoluna devam [...] ken Mısırın garb çölünde, Sollum [...] beden askerler aklıma geldi. Bir [...] tanklarda kebab olanları düşündüm. 1939 haziranında, İngilterede 4 üncü [...] giliz tümenini ziyaret ettiğim [...] bir tankın içine şöyle bir girip çıkmıştım. Hareket ve atış halinde olmamasına [...] men, güneşte duran bu daracık [...] içerisi cehennem gibiydi. Şimdi [...] tankı, Mısırın garb çölüne götürün [...] sıcağı gölgede 45-50 derece olan [...] de, bu tankı bütün sür'atile yürütün [...] sonra içindeki topu ve makineli [...] işletiniz; fazla olarak içerideki [...] dışarıdaki belâları, bütün bir tank [...] runun, alayının veya tümeninin [...] ğı tozu, fırlattığı kumu, düşmanın [...] defi makinelitüfeklerile toplarının [...] lerini, tayyarelerinin bombalarını [...] saçan tankları, lâğımlar gibi diğer [...] müdafaa silâhlarını ve tanklara [...] lan kapanları da ilâve ediniz. Eğer [...] ma da ateşe iştirak ediyorsa, 15 lik, [...] lik, 30 buçukluk, 40 onda altılık [...] toplarının seri salvolarla gönderdiği [...] müthiş mermileri de hesaba katınız [...] lumda cereyan eden muharebenin [...] hennemde bile görülemiyecek bir [...] şette olduğunu anlarsınız.

Burada harbeden insanlar, fevkalâde [...] linde bulunan bir kızgın yanardağ [...] içinde boğuşuyorlar, demektirler. [...] çi, İngiliz ordusunun buz dolabları, [...] da ve gazoz makineleri, sözde [...] kesen viski testileri ve damacanaları [...] yanında taşıdığını biliyoruz amma, [...] tün bunlar, nihayet ateş kesildikten [...] ra, yanan boğazlara biraz serinlik [...] bilecek şeylerdir.

Otobüsümüz, Ulus meydanına geldiği zaman, onun sıcağı bana serin geldi. [...] taraftan kızgın çölde boğuşan [...] insanlara acırken, diğer taraftan [...] harb felâketinden, istiklâlimizi, [...] ranlığımızı ve şerefimizi de masun [...] tarak koruyan yüksek siyasetini bir [...] tini bir daha anladım ve bu siyaseti [...] re eden Büyük Başı hürmet ve minnetle bir daha andım.

İzmit Halkevi

İzmit (Hususi) — Şehrimizde yapılmakta olan Halkevi inşaatının tamamlandığını yazmıştım. Parti genel merkezi yeni Halkevi binasının tefrişi için 20 bin liralık tahsisat ayırmıştır. Binanın muvakkat kabulü de yapılmış[...] tır. Dekoratör işleri için açılan müsabakada ressam Nafiz Besen birinciliği kazanmıştır. İzmit Halkevi, hâlen mevcud mobilye ve malzeme ile bir ay kadar yeni ve güzel binasına geçecektir. Eski binanın da gençlik kulübüne tahsisi çok arzu edilmektedir.

CUMHURİYET

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve zıyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Onun hayatı

Ahmed Hidayet

Mayısın ortalarına doğru bir pazar günüydü. Dostlarımızdan birinin Caddebostanındaki köşkünde bir düzine ahpab toplanmıştık. Ev sahibesinin hazırlattığı nefis yemekler midelerimizin zevkini gıcıklarken denizin ve tabiatin güzelliği de ruhumuzu yelpazelemişti. İkindiye doğru eğlenceli bir yürüyüşten sonra Kalamışta bir bahçeye kadar uzandık. Sathî görüşlü insanlara ağacların kendiliklerinden vücude getiriverdikleri hissini veren separelerden birine yerleştik. Baharın ilk ılık rüzgârlarının bütün mahlûkların şenliğine üfürdüğü uyanıklık ve neş'eden o gün biz galiba iltimaslı bir hisse almıştık ki durmadan yiyor, içiyor, söylüyor ve gülüyorduk.

Bu coşkunluğumuz tramvayda bile devam etti. İstanbula dönmek için Kadıköyünden geç kalkan vapurlardan birinin güverte önündeki küçük kamarasına sıralandığımız zaman epeyce sükûn bulmuştuk. Galiba psikolojinin ebedî kanununun bizim üzerimizde de tesirini göstermesine mâni olamamıştık. O sonsuz hareket devrini derin bir durulma takib etmişti.

Tabiat de beş altı saat evvelki vaziyetile bir tezad teşkil ediyordu. Gündüzkü koyu ılıklığa mukabil şimdi nüfuz edici bir serinlik hâkimdi. Hatta önümüzdeki tentesiz yarı haranlık ikinci mevki güvertenin ötesine berisine hafif ve seyrek yağmur taneleri düşüyordu. Bu küçük ve kabarık su habbeciklerinin kuvvetli bir sağanağın keşif kolları olması ihtimalini düşünen yolculardan bir kısmı telâşla merdivene koşarak aşağı kamaraya inmişlerdi. Sıraların üstünde pek az kimse kalmıştı. Lâmbalar maskeli olduğu için oturanların yüzleri iyi görünemiyor, hüviyetleri vazıh seçilemiyordu. Vapur, Kızkulesi açıklarında tam yolla ilerleyordu.

Birden hazin fakat cırlak ve yırtık bir kadın sesi denizde ve havada acayib akisler yapmaya başladı:

Sislendi hava tarfı çimenzarı nem aldı,
Bülbül yuvadan uçtu, gülistanı gam aldı,
Bağlar bozulup bezmi cefa şeklini aldı,
Gülzarı muhabbette gene şenlik azaldı.

Hepimiz afallamış bir halde yekdiğerimizin yüzüne bakakaldık. O anda böyle bir şarkı işiteceğimizi hiç ümid etmiyorduk Sonra mazrufla zarf kat'iyyen birbirine uymuyordu. Makam Hicaz. usul fena değildi. Fakat ses ne hastalıklı, ne mariz bir sesti. Bir veremlinin inlemesinden, bir yatalağın şikâyetli feryadından farkı yoktu. Yüksek perdelere kat'iyyen yetişemiyor, titriyor, kısılıyor ve nihayet boğuluyordu. Hep birden pencerelere koşuştuk. Nakaratın ikinci defa tekrarını beklerken dışarıda bir münakaşa koptu. Ayni kısık ve hastalıklı ses:

— Niye söylemiyecekmişiz? diye bağırdı, hırsızlık etmiyoruz, namussuzluk etmiyoruz. Biletimiz de var. Şurada toplayacağımız beş on parayı da senin cebinden almıyacağız.

Loşlukta hayal meyal bir memurun sıralardan birine eğilmiş olduğunu farkettik. Zımba gürültüsü kanapeleri dolaştığı müddetçe etrafta sükût hâkim oldu. Sonra gene ayni kısık ve hastalıklı ses:

— Ulan, dedi, erkekliğine yazık, ne korkuyorsun... Ben söylerken sen de sazını tımbırdatıver!

Bu sefer akordu bozuk tellerin üzerinde acemice gezinen parmakların refakatile ahenk yeniden başladı:

Her zahmi ciğersuza devakâr aranılmaz,
Açsam da ciğergâhımı yâre dayanılmaz,
Eller sararır, zülfü perişan taranılmaz,
Açsam da ciğergâhımı yâre yaranılmaz.

Âdi, perişan bir sokak şaıkıcısının ağzında bu oldukça ağır, klâsik havalar ne geziyordu. Onlardan etrafındakilerin zevk alamıyacağı muhakkaktı. Anlaşılan kadın bozuk, hatalı da olsa bunları daha ziyade kendi ruhundaki ateşi körüklemek, ıstırab ve elemi terennüm etmek için söylüyordu.

Merakımız büsbütün artmıştı. Dışarı fırlayıp bu hilkat garibesini görmek isteyorduk. Kapıda karşılaştık. O da, yırtık beresini eline almış, parsa toplamaya bizden başlamak için geliyordu.

Yağlı saçları omuzlarının üstünü süpürüyor, delik deşik entarisinden kirli etleri görünüyordu. Muhakkak ki çok gencdi. Ancak on yedi on sekiz yaşında kadar vardı. Fakat gözleri çökmüş, elleri ve yüzü kaşeksi devrine girmiş hasta kollarını ve çehresini andırıyordu.

Durduğu yerde sallanıyordu. Müthiş sarhoştu. Ama, bereket versin sarhoştu. Dudaklarının arasından taşan alkol rayihası, vücudünden sızan berbad kokunun ağırlığını, galizliğini bir parça hafifletiyordu. Bu haline rağmen hepimiz gene onu takdir ve beresine para atmak için birbirimizle yarıştık:

— Maşallah bu ağır şarkıları ne güzel söylediniz!

İlk defa san'atının hayranlarına rastgelmiş bir artist gibi gururlandı. Gözlerini kaydırıp, başını iki tarafa sallladı. Sağ elile boşlukta arka arkaya küçük daireler çizdi:

— Bunlar bir şey mi, diye cevab verdi, daha bende ne besteler, ne daniska şeyler var... Lâkin kimseye dinletemiyorum ki. Burada çok şükür aksilik çıkaran olmadı Yoksa kahvelerde, mesire yerlerinde bu canım şarkılara başladım mı, gelip ağzımı kapatıyorlar, «Saçlarıma ak düştü», «Aşktan el'aman!» gibi manasız şeyleri söylememde ısrar ediyorlar.

— Peki ama, siz bunları nerede ve kimden öğrendiniz?

Acı acı güldü:

— Kılığıma, kıyafetime yakıştıramadınız değil mi; dedi, eh... Biz de vaktile adam evlâdı idik. Babamı tanımadım ama, annem çok kibar bir kadındı. Gençliği Tamburî Cemil, Udî Nevres, Bestekâr Lem'i ve Rahmi Beylerin meclislerinde geçmiş... Küçük yaşımdan itibaren hep onlara aid hikâyeler anlatır ve mütemadiyen alaturkanın şaheserlerini okur dururdu. Bendeki kulak dolgunluğu. Yoksa bir defa bile karşı karşıya oturup ada[...] [...]ıllı geçmiş değilim Zaten pek fazla merakım da yoktu.

— Affedersiniz, sorması ayıb olmasın ama, nasıl oldu da hayatınızın intizamı bozuldu?

Elinin tersile yüzünün üstüne düşen saçlarını ensesine doğru itti:

— O, dedi, uzun bir hikâye... Altı sene evvel annem öldüğü zaman bir kimsesiz ortada kaldım. Beş on paralık var zannediyordum. Fakat hatunumun babamdan intikal eden servetin bir kısmını beni okutmaya sarfetmiş, üst tarafını kini de kendi zevk ve safası uğrunda yemiş. Komşulardan biri evlâdlık olarak aldı. Ben, zahmet ve meşakkat içinde de olsa yanlarında yaşayacak insanlar bulduğum için seviniyordum. Meğerse bey, çok vicdansızmış. Vicdansız bir beyin evindeki evlâdlığın akıbetini tahmin edersiniz. Vücudümde bu halin alâmeti peyda olmaya başlar başlamaz karısile bir olup beni kapı dışarı ettiler. O zamandanberi sürünüyorum. Sefahet hayatı, görüyorsunuz ya, daha yirmi yaşımı bulmadan beni çökertti. Yüzüme kimseler bakmaz oldu. Şimdi yegâne tesellim musiki. Hem gönlümün derdini döküyorum, hem de birkaç para çıkarıyorum. Ama, bu paranın hayrını görmüyorum ya... İçkiye, kokaine gidiyor.

Birden heyecan içinde etrafına baktı:

— Vapur yanaşıyor, dedi, o [...] Muhsin beni bulamayınca büsbütün [...] şırır. Sanki ben erkeğim o kadın. [...] âşıkım o metres. Başka bir işe yaradığı yok. Arasıra ben söylerken o da parça tımbırdatır, işte o kadar. Affedersiniz, bana müsaade...

Sallana sallana atılan iskeleye doğru yürüdü. Ablak, budala yüzlü sarışın bir delikanlının koluna girdi. Hepimiz tekrar hayret dolu nazarlarla birbirimize bakıştık. Bu sefil ve zavallı kızın anlattıkları acaba hakikat miydi? Yoksa alkol ve zehirlerle kamçılanan muhayyilesinin yarattığı bir fantezi mi?

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Yeni bir gizli silâh

Devrimizin en tehlikeli taarruz silâhlarından biri, tayyaredir ve tayyare silâhının en tesirli taarruzları, gece akınlarıdır. Tayyarelerin gündüz yaptığı akınlara mukabele etmek ve müdafaa vasıtalarını faaliyete geçirmek nisbeten kolaydır. Fakat geceleyin, müdafaa vasıtalarını aynı tesirle kullanmak, mümkün değildi ve bu yüzden Almanların İngiltereye karşı yaptıkları gece akınları, İngilizleri bir hayli rahatsız ediyordu.

Her taarruz silâhına karşı, en tesirli müdafaa silâhını keşfetmek, devrimizin en mümeyyiz vasıfları arasında sayılabilir. Ve tayyarelerin gece akınlarına karşı gelecek müdafaa vasıtalarının keşfi de beklenmekte idi.

İngilterenin İş Nazırı Mister Bevin, takriben bir ay önce söylediği bir nutukta, bilhassa bu noktaya işaret etmiş, ve düşmanın gece akınlarını gündüz akınları gibi akamete uğratacak vasıtaların kullanılacağı sıranın pek de uzak olmadığını söylemişti.

O zaman, nazarı dikkati pek de çekmiyen bu sözlerin ehemmiyeti bilhassa son günlerde anlaşıldı.

Çünkü İngilizlerin bilhassa gece akınlarına karşı yeni bir takım cihazlar kullandıkları ve bu cihazların adeta gizli bir silâh teşkil ettiği, hatta bu gizli silâhın mevcudiyeti, inkâr edilemiyecek bir şekilde tezahür eylediği, ancak son günlerde tavazzuh etmiş, ve bunun üzerine İngiliz kaynakları da bu gizli silâhtan bahsetmeğe başlamıştır.

İngiliz askerî muharrirlerinden binbaşı Allan Mari, bu silâhtan bahsederken ona dair tafsilât hakkında kat'î bir ketumiyet muhafaza edildiğini, fakat mevcudiyetinin ve tesirinin artık gizli tutulmasına yer kalmadığını anlatıyor.

Acaba Almanları, son zamanlarda İngiltereye karşı dalga dalga hava taarruzları yapmaktan alıkoyan amil, İngiliz müdafaasının bu yeni silâhla takviye edilmesi midir? Yoksa daha başka bir amil midir?

Bu cihet, henüz sabit olmamıştır. Fakat Almanların bu sıralarda İngiltereye karşı geniş bir hava taarruzuna girişmeleri takdirinde bu yeni gizli silâhın kat'i tesirini denemek için büyük bir vesile vermiş olacakları temin olunuyor.

İngilizlerin hava akınları:

İngilizlerin hava müdafaalarını yeni ve gizli bir silâhla takviye ettikleri bu sırada göze çarpan bir nokta, İngiliz hava taarruzlarının sıklaşması ve çok geniş sahalarda faaliyete girişmesidir. Bir haftadır, Rur sanayi mıntıkası hemen her gece taarruza uğramakta ve Norveç sahillerinden Fransa sahillerinin müntehasına kadar uzanan sahanın karasularında hareket eden düşman gemilerine karşı sürekli bir takib ve taarruz harekâtına girişildiği göre çarpmaktadır. Ortaşarkta Suriyeden Libyaya kadar İngiliz tayyarelerı taarruzdan taarruza geçiyor ve hasma aman vermemeğe ehemmiyet veriyor.

Bütün bunlar İngiliz hava kuvvetleri hesabına, büyük bir canlılık ifade etmekte ve İngilizlerin yedikleri darbelere rağmen bu darbelerin altından kalkınarak mukabil darbeler indirmekten çekinmediklerini göstermektedir. Fakat İngiliz canlılığı hava faaliyetlerine münhasır değildir. İngiliz kara kuvvetleri de iki cephede faaliyet göstermekte ve Almanyanın istilâ ve tecavüz tehlikesini uzaklaştırmağa uğraşmaktadır.

Suriyede:

Filhakika Hür Fransızlarla İngilizler, Vişi taraftarlarının merkezde yaptıkları mukabil taarruzlara rağmen ileri hareketlerine devam etmekte ve şimdiki en mühim hedefleri olan Şam ile Beyruta yaklaşmaktadırlar. Bütün zavahir, bu iki şehrin İngilizlere geçmesinin gün meselesi olduğunu gösteriyor. Fakat Vişinin, Suriye harekâtının neticelenmesine mâni olmak için işi uzatması da ihtimal dahilindedir. Bu yüzden sona ermeden harekât hakkında kehanetlerde bulunmaktansa günü gününe vaziyeti tesbitle iktifa etmek daha doğru olur.

Şu var ki İngilizlerin, Yunanistan ve Girid darbelerinden sonra yeni bir canlılık gösterdikleri, inkâr edilemiyecek bir hakikat teşkil ediyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Kadastrosu yapılacak kazalar

Ankara 18 (Telefonla) — Ayvalık, Edremid ve Bürhaniyenin bu sene kastrolarına başlanacaktır.

Adana mıntakası Basın Birliği kongresi toplandı

Muhtelif vilâyetlerden gelen murahhasların iştirakile yapılan kongre samimî bir hava içinde sona erdi

Adana 18 (a.a.) — Seyhan, İçel, Niğde, Malatya, Maraş, Gazianteb, Elâzığ, Diyarbakır, Urfa, Mardin, Van, Hatay, Tunceli, Bingöl, Hakkâri, Siird, Ağrı ve Bitlis bölgeleri matbuatını çalışma hududu içine alan Türk Basın Birliği Adana mıntakası kongresi dün bu vilâyetlerden gelen azaların ve Seyhan valisile Parti başkanı, Belediye Reisi ve meb'uslarımızın iştirakile Adana Halkevi salonunda toplanmıştır.

Ebedî Şef Atatürk için tazim sükûtu yapıldıktan sonra mıntaka reisi kongreyi açmış ve riyaset divanı seçimi yapılarak mıntaka idare heyeti raporu okunmuştur. Rapor umumî heyetçe tasvib edildikten sonra hesab tetkik heyeti tarafından geçen yıllar hesabları kontrol edilmiş ve murakabe heyeti raporu umumî heyete arz ve kabul olunmuştur. Bunu takiben Türk Basın Birliği Adana mıntakası idare heyeti seçimine geçilmiş, riyasete Coşkun Güven, ikinci reisliğe Reşad Enis, azalıklara Fuad Akbaş, Mecid Güclü, Selim Çelenk intihab edilmişlerdir.

Haysiyet divanına da Nevzad Güven, Nihad Oral, Sabri Gül, Şükrü Balcı, Siret Baya, Zekâi Arman ayrılmışlardır.

Umumî kongre azalıkları için yapılan seçimde Sabri Gül ve Reşad Enis gösterilmişlerdir.

Gazetecilerimizin bu kongresi çok samimî olmuş ve hararetli münakaşalara vesile vermiştir. Bilhassa dilekler üzerinde ehemmiyetle durulmuş ve Adana mıntakasını ihtiva eden 18 vilâyette çıkan gazeteler mensublarının dileklerinin umumî kongreye arzı kararlaştırılmıştır.

Kongre umumî heyeti Milli Şefimiz İnönüne, Meclis Reisimiz Abdülhalik Rendaya, Başvekilimiz Refik Saydama, Parti Genel Sekreterimize ve Basın Birliği umumî merkezine tazim telgrafları çekilmesini kararlaştırarak toplantısına nihayet vermiştir.

Müteakiben Basın Birliği Adana mıntakası kongre azası şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir.

Büyüklerimizin verdikleri cevablar

Ankara 18 (a.a.) — Türk Basın Birliği Ankara mıntakası kongresinin toplanışı vesilesile kongre adına reis Muvaffak Menemencioğlu tarafından kendilerine gönderilmiş olan tazim telgraflarına aşağıdaki cevablar gelmiştir

Türk Basın Birliği Ankara mıntaka kongresi toplantısı münasebetile izhar buyurulan hissiyata teşekkür ederim.

T. B. M. M. Reisi
M. A. Renda

Mıntakanız Basın Birliği kongresinin toplantısı münasebetile sayın azanın hakkımda izhar ettikleri duygulara teşekkür ederim.

Başvekil
Dr. Refik Saydam

Kongrenin samimî duygularına teşekkür eder saygılar sunarım.

C. H. P. Genel sekreteri
Erzurum meb'usu
Dr. A. F. Tüzer

İçtimaî bir yara

Kaybolan çocuklar

Yazan:
Prof. Kâzım İsmail

Yeryüzünün bütün düşünce ve hareketleri, istikbale yeni nesillerle nakle diliyor. Lâkin ailelerin ve milletlerin devamını varlıklarına ve sıhhatlerine bağlayacağımız yavrular vahşi kavimlerin günlerinden zamanımıza kadar bir taraftan insanların en kıymettar hasılası, üzerlerine titrenen mahlûklar olurken bir taraftan da onlara vücud verenlerin şuurlu veya şuursuz olarak tatbik ettikleri binbir şekil işkencenin azabile müteessir olmakta devam edip gidiyor.

Hayvan silselesinde görülen yavrusunu ezenler, boğanlar gibi yirminci asrın medenî insanları arasında da çocuğunu nefes almadan öldüren, doğduktan sonra boğanlar var. Medeniyet; çocuğun varlığı, sıhhati, istikbali, inkişafı için namütenahi fikirler atarak, müesseseler kurarak ona vücud vermeyi kolaylaştırır gibi görünürken imhası vasıtalarında da ayni terakki inkişaflarını gösteriyor ve garabetine bu sahada da misaller veriyor!

İnsanlık için büyük badireler diye tasvif ettiğimiz harbler, zelzeleler, semavi afetler.. binlerce kişiyi silip süpürünce herkese dehşet veriyor. Fakat onlar gibi, zahiren korkutucu, ürkütücü manzara taşımadan, onlar gibi devreler, tesadüfler halinde gelmeyip daima insanların içinde sürüp giden bir felâket var ki, o çocuğu muntazaman imha ediyor. Gene garibdir ki cemiyetin içinde ve faaliyeti mütemadi olan bu çocuk itlâfı adeti her sınıf halk tarafından fenalığı bilindiği, tanındığı, mütalea edildiği ve üzerinde kütübhaneler kurulduğu halde bertaraf olmak veya azalmak şöyle dursun, medeniyetle atbaşı olarak ilerilemekte devâm ediyor.

Düşünen ve yazanlardan binlercesini alâkadar etmiş bulunan bu mevzuun, bugünkü hallne biz de bir daha göz atarak bulgularımızı sıralayacağız:

Tıb lisanında, ana rahminde canlanmış bulunan insan yavrusunun, muhtelif vasıtalarla hayatına nihayet vermeğe «Avortement - Çocuk düşürme» diyoruz. Çocuk düşürme, insanlığın, insan hayatının başlangıcındanberi malûm bir iştir. Tarihin muhtelif devirlerinde muhtelif vasıtalara başvurarak yapılmış olan bu ameliye, gene pek mütehalif noktai nazarlarla görülmüş, mütalea edilmiştir İptidaî kavimlerde kadınlar; basit vasıtalarla kendi kendilerinin çocuklarını düşürmüşler ve keyfiyet ilmî - içtimaî bir mesele halini alamamıştır.

Bu âdetin tarihle beraber seyrini takib edersek görürüz ki; on dokuz ve yirminci asırlarda, yani medeniyetin inkişaf devirlerindedir ki iş, bir içtimaî belâ manzarasile kendini göstermiştir. Şimdi artık onu şahsî vak'alar halinde değil, verem, frengi gibi cemiyeti alâkadar eden bir hastalık manzarasile görmek mevkiindeyiz. Ancak; aslında içtimaî ve iktısadî manzarası galib gibi görünen bu istilânın hiç şüphesiz bir de -ve en mühim- psikolojik cephesi vardır.

Biliriz ki içtimaî meselelerin sıhhî kaidelerden müteessir olanlarına, sıhhî cepheden hal çaresi bulmakla onları beşeriyetin nef'ine en yakın tarzda halletmek mümkündür. İşte bu itibarladır ki cemiyeti kanunlarile sevk ve idare eden diğer müesseselerin daha üstünde olarak avortementi, hekimliğin iştigal mevzuları arasındaki yerini tutuyor.

Avortement, cemiyetin mühim bir davası halinde ilk görüp mütalea ederek bu mesele üzerinde fikir beyan edenler, İpokrat, Sokrat, Aristod gibi eski hekim ve hakimlerdir. Sokrat, çocuğunu arzu ettiği zaman, serbestçe düşürebilmek hususunda kadına geniş bir salâhiyet verilmesi taraftarı olduğu halde İpokrat ve Aristod; cenin hayat kazandıktan sonra onu düşürmenin bir cinayet olduğu mütalaasında bulunmuşlardır.

Eski Yunanda çocuk düşürmenin kanunî cezası vardı. Orada avortman o kadar taammüm etmemiş olmasına mukabil Romada çocuk düşürmeye daha sık raslanıyordu. Zira Roma kadınları, yaptıkları fazla çocukların baba tarafından mirastan mahrum edildiklerini görüyor ve böyle bir vaziyete düşmektense çocuğunu imha etmeği tercih eyliyorlardı.

Hiç şüphe yok ki, site kadınları biraz da sıkıntıya kapılarak veya seyahat zamanında hamileliğin doğurduğu müşkülâtı bertaraf etmek arzusuna düşerek de çocuk düşürmeğe heveskâr olmuşlardır. Bu halin alabildiğine gidişi, sonradan Roma hukukunu çocuk düşürmeyi cinayet addetmeğe sevketmiş ve yapana ölüm cezası vermiştir.

Acaba kadınlar, niçin çocuklarını bizzat itlâf ediyorlar veya başkaları tarafından düşürülmelerini arzu ve temin ediyorlar?

Hergün birkaç tanesini işittiğimiz, sık sık mahkemelere düşen vak'alar halinde duyduğumuz bu çocuk düşürme fiilini, esbabını gözönüne alarak dört sınıfa ayırıyoruz:

1 — Gayrimeşru münasebetlerden hasıl olan çocuklar (fuhş)

2 — İktısadî sebeblerle düşürülen çocuklar

3 — Meşru ve müreffeh bir ailede düşürülen çocuklar (lüks)

4 — Sıhhî sebeblerle çocuk düşürme.

1 — Bir kadının veya bir kızın gayrimeşru münasebetinden hasıl olan çocuğu düşürmek, onu vücude getirenler için, bu münasebeti gizlemek gayesile, bir zaruret halini alıyor. Bu suretle birinci cürmü kapatacak olan ikinci cürüm, bittabi kapalı bir tarzda yapıldığı için fennî vasıtalarla değil, iptidaî ve tehlikeli usullere başvurularak işlenebiliyor ve bundan dolayıdır ki çocuk düşürmenin anne de doğuracağı mazarratlara, en ziyade bu nevi çocuk düşürmelerde rasgeliyoruz.

2 — İktısadî ve kendince mücbir sebeblerle çocuğunu zayi eden anneler, bu çocuğu meşru olarak kazanmış, çocuğuna karşı muhabbetkâr ve fakat ailesinin geliri az olduğundan dolayı bu çocuğa bakamıyacağı için onu doğurmamayı tercih edenlerdir. Bu gibi çocuk düşürmelerde çocuk ekseriya ailenin ilk yavrusu değildir, ana ve babanın ondan evvel bir, iki, üç çocukları vardır, bu defaki bir (kaza) mahsulüdür, kadın bunu doğurursa evvelkilerin de sefalete düşeceğinden ürkerek katle razı olur.

Bu nevide, çocuk birinci nevideki gibi bir suç mahsulü olmadığından onun kadar kapalı olarak yapılmıyorsa da gene kanun kaçağıdır, kanun, Allah korkusu ve etraftan çekinme hislerile bütün bütün açığa vurulamıyan bu ameliyede de kullanılan vasıtalar, ekseriya tam ilmî değildir, binaenaleyh bu nevide de anne az çok bir tehlikeye maruzdur.

3 — Meşru ve iktısadî vaziyeti de çocuğu bakmağa müsaid bir ailede çocuğu düşürmek, ekseriya annelerin külfetten kaçması ve züppe temayüllere boyun eğmesi neticesidir. Bu hale daha çok büyük şehirlerdeki şık kadınlarda raslanır, çocuk doğurmakla ihtiyarlıyacağından, çirkinleşeceğinden, yorulacağından çekinen, ürken şehir kadını çocuk yapmıyor. Yapmamak vesaitinde muvaffak olamazsa çocuğu, hasıl olduktan sonra itlâf ediyor!

4 — Annenin sıhhî vaziyeti çocuğu doğurmaya ve bakmaya müsaid olmıyan vak'alarda çocuk, hekim raporile ve kanunun müsaadesi dairesinde düşürülür, bu, kanunî, dinî, içtimaî bakımlardan haklı olan çocuk düşürmedir, açık olarak, fennî vasıtalarla ve tehlikesizce yapılan bir (ameliye) den ibarettir.

Bu muhtelif esbaba dayanarak yapılan çocuk düşürmelerde bermutad intihab edilen zaman, hamlin ilk üç ayıdır. Çocuğu itlâf için kullanılan vasıtalar ise ya ilâc veya mihanikî vasıtalardır. Bu işte müteammim olan ilâclar: Apyol, Rue, Sabine, çavda urnudur. Gene halk arasında çocuk düşürücü tesirine zahib olunarak ağızdan alınan kinin, ve asprin de şayanı zikirdir.

Mihanikî vasıtalar ise lâvaj, sonda, çöp, gibi cürmü yapanın intihab ettiği vasıtalardır. Memleketimizde, bilhassa orta sınıf ahali arasında çocuk düşürmek için çok iptidaî, hepsi tehlikeli ve gayet garib mihanikî vasıtalara başvurulmaktadır ki gerek İstanbulda ve gerekse Anadoluda bir çok arkadaşlarla müracaat ederek tespit edebildiğim bir kaç tanesi şunlardır: Patlıcan sapı, sedef kökü, kirbit, fırkete, sabun fitili, kininli fitil, ebegümeci sapı, limon kabuğu, baldıran, çiriş ve safra ile yapılmış fitil filân..

Yukarıda sıraladığımız, çoğu iptidaî, muzır ve feci akıbetler doğurması melhuz vasıtaların anneye neye mal olduğunun mütalaası bizi burada alâkadar etmez. Sadece gelecek yazımızda çocuk düşürmenin ferdî - içtimaî neticelerine kısaca göz atacağız.

Kâzım İsmail GÜRKAN

B. Millet Meclisinde

Çiftçi mallarının korunması hakkındaki kanun lâyihasının bir maddesi Encümene gönderildi

Ankara 18 (Telefonla) — Meclis, bugün Refet Canıtezin başkanlığında toplandı. Çiftçi mallarının korunması hakkındaki lâyihanın müzakeresinde Fatma Memik (Edirne), birinci madde sayılan çiftçi malları arasına bahçe duvarlarile çitlerin de ahnmasını lüzumlu gördüğünü söyledi.

Adnan Menderes (Aydın), muvakkat encümenin mazbatasındaki yazılış tarzına temasla bu kanunun daha vâzih şekilde yazılması lüzumunda ısrar etti. Nevzad Ayas(Bursa) dan sonra Refik İnce (Manisa) da birinci maddenin tanzim şekline temasla Adnan Menderesin mütalealarına iştirak etti. Neticede maddenin encümene havalesi kararlaştırıldı. Fakat diğer maddelerin de irtibatı gözetilerek lâyihanın müzakeresi geri bırakıldı. Bundan sonra ruznamedeki diğer maddelerin müzakeresine geçildi. Bunlardan askeri ve mülki tekaüd kanununun dördüncü maddesindeki cetveli değiştiren lâyiha müstaceliyetle müzakere ve kabul olundu. Belediyelerle bunlara bağlı müesseselerde tekaüd sandığı teşekkülü hakkındaki lâyiha vaki taleb üzerine Sıhhiye Encümenine verildi. Meclis cuma günü toplanacaktır.

Cebelitarıkta bir harb sahnesi

Sahil bataryaları şiddetle ateş açtı, tayyare filoları havalandı

Algesiras 18 (a.a.) — 16/17 haziran gecesi, Cebelitarık müstahkem mevkiinin projektörleri yakılmış ve sahil bataryaları şiddetli ve devamlı bir ateş açmışlardır. Düşen obüsler boğazdan su sütunları yükseltiyordu. Ayni zamanda gece avcıları da havalanmışlardır. Boğazda dolaşmakta olan harb gemileri de ateş açtıklarından bir denizaltı alarmının verildiği zannedilmektedir.

İzlandada ilk Kral Naibi

Rekjavik 18 (a.a.) — İzlandanın sabık Kopenhag elçisi Bjornssa ilk defa olarak bir sene için İzlandanın kral naibliğine seçilmiştir.

Farmason zabitler Rumen ordusundan çıkarılıyor

Bükreş 18 (a.a.) — Stefani ajansından: Millî Müdafaa Nezareti, nezaret bürolarında çalışmaktan istisna edilen muvazzaf zabitlerin kadrosunu hazırlamıştır. Bu münasebetle iyi birer asker oldukları halde evvelce farmasonluğa intisab etmiş olan 109 büyük ve küçük rütbede zabit bu kadroya alınmışlardır.

Batavyadaki Japon heyeti dönüyor

Müşterek bir teblig, normal siyasî münasebatın değişmiyeceğini bildiriyor

Tokyo 18 (a.a.) — Holanda Hindistanı ile iktısadî müzakereler yapan Japon murahhasının geri çağırıldığı resmen bildirilmektedir.

Müşterek bir tebliğ neşredildi

Londra 18 (a.a.) — Holanda Hindistanı ve Japon heyetleri tarafından neşrolunan müşterek bir tebliğ veren Batavya radyosu diyor ki:

«İki memleket arasındaki münasebetlerde bir değişiklik yoktur. İki memleket arasında son zamanlarda yapılan iktısadî müzakereler maatteessüf memnuniyet verici bir neticeye varmamıştır. Her iki heyeti murahhasa bundan dolayı müteessirdir. Fakat bu müzakere inkıtaının iki memleketin normal münasebetlerinde hiç bir değişiklik yapmıyacağını ilâveye lüzum yoktur.»

Japonyanın Londra elçisi Tokyoya gidiyor

Londra 18 (a.a.) — Röyter ajansının öğrendiğine göre Japonyanın Londradaki büyük elçisi Şigemitsu kendi talebi üzerine pazartesi günü Tokyoya hareket etmiştir.

Adanada Yardımsevenler cemiyeti kuruldu

Adana 18 (a.a.) — Yardımsevenler Cemiyeti Adana kolu Adana kadınlarının iştirakile dün Halkevinde toplanmış ve şubenin Adanadaki çalışmalarına aid kararları almış ve idare heyetini seçerek fiilen işe başlamıştır. Bu Yardımsevenler Cemiyeti umumî mertoplantı Valinin bir nutkile açılmış ve kezinin beyannamesi okunmuştur. Adana kadınları bu toplantı vesilesile büyüklerimize gönderdikleri telgraflarla saygılarını bir defa daha teyid etmişlerdir.

Maden direği ithalâtı müsaade ile yapılacak

Ankara 18 (Telefonla) — Ticaret Vekâletinde müteşekkil ticari tediyeleri tanzim komitesinin mütaleatı üzerine, Vekâlet, maden direği ithalâtını evvelden müsaade istihsali usulüne tâbi tutmuştur. Maden direği ithal etmek istiyenlerin siparişten ve her hangi bir taahhüde girişmeden önce getirecekleri malın nev'ini, miktarını, kıymetini, hangi memleketten getirileceğini, tediye şeklini ve diğer lüzumlu malûmatı yazı ile Dış Ticaret dairesi reisliğine bildirmek suretile müsaade etmeleri lâzımdır.

Bükreşte bir tayyare kazası oldu, 10 kişi öldü

Bükreş 18 (a.a.) — Stefani ajansından: Bükreş - Sofya sivil hava hattında işliyen bir Rumen tayyaresi bu sabah havalanacağı esnada kapaklanmıştır. On yolcu ölmüştür. Bulgaristanın Bükreş sefareti müsteşarı ile Alman elçiliğinin matbuat ataşesi ölenler arasındadır.

General Antonesko teftişe çıktı

Bükreş 18 (a.a.) — Stefani ajansından: Resmî bir tebliğde bildirildiğine göre, General Antonesko, Olteni ve Banat'da bir teftiş seyahatine çıkmıştır.

Rumanya, İzmir panayırına iştirak edecek

İzmir 18 (a.a.) — Rumanya hükûmeti 1941 İzmir Enternasyonal Fuarına resmen iştirak edeceğini İzmir Belediye Reisliğine bildirmiştir.

Hırvatistanın arazisi ve nüfusu

Zagreb 18 (a.a.) — Hırvatistan 115,133 kilometre murabbaı genişliğinde bir araziyi işgal etmektedir. Nüfusu 7,080,629 kişidir. Bu nüfusun 5,200,000 i Hırvat, 1,548,000 i Sırb, 500 ü Alman, 70,000 i Macar, 37,000 i Sloven, 44,267 si Bohemyalı ve Slovaktır. Hırvatistan hududları dışında yaşayan Hırvatların miktarı ise 1,700,000 kişidir.

İzmit kız san'at okulu enstitü oluyor

İzmit (Hususî muhabirimizden) — Şehrimizdeki akşam kız okulu, önümüzdeki ders senesinden itibaren kız enstitüsü olarak açılacaktır. İzmitte kız enstitüsünün açılması haberi, şehrimizde bir müjde olarak her tarafa yayılmış ve geniş memnuniyet uyandırmıştır. Maarif müdürümüz Bedreddin Ahiskal, bu maksadla Ankarada Maarif Vekâletile temastadır. Akçakoca okulu, kız enstitüsü binası olacaktır.

Bursada koza satışları başladı

Bursa (Hususî) — Yeni sene koza mahsulü parti parti piyasaya gelmeğe başlamıştır. Yerli malların kilosu 105 le 117 kuruş arasında muamele görmektedir. Halbuki geçen sene bu mevsimde ayni ayar mallar 80, 85 kuruş arasında satılmakta idi. Bu sene piyasada alıcılar arasında hararet hissedilmektedir. Yeni sene mahsulünün yüksek fiatla elden çıkacağı görülmektedir. Maamafih alâkadarlar bu fiatları anormal telâkki etmektedirler.

Hadiseler Arasında FELEK

Başkası hesabına fedakârlıklar

Hani bir fıkra vardır:

Adamın birisi iki oğluyla beraber otururken susamış ve büyük oğluna

— Bana bir bardak su ver! demiş.. Beriki hiç aldırış etmemiş.

Bu hali gören küçük oğlu babasına:

— Baba kederlenme! Allah belâsını versin! Hayırsız evlâd. Kalk kendin iç! Bir su da bana ver! demiş.

Bu fıkra en candan yakınlarımıza karşı yaptığımız temennilerin bile bazan nasıl kabul edildiğini gösterir tipik bir misaldir. Çoğumuz, başkasının cebinden cömerd, başkasının kanından kahraman, başkasının terile gayyur olmaktayız.

Lâkin hiç birimiz, dedelerimizin:

— Önce iğneyi kendine batır, sonra çuvaldızı başkasına! sözünü hatırlamayız.

Gelişigüzel tavsiye ve tenkidlerimiz vardır.

— Efendim! Güzel, ahlâkî piyesler oynamalı. Gençlerin tehzibi ahlâkına yarayacak filimler getirmeli.

— Efendim! Güzel içtimaî kulübler açmalı!

— Efendim! Kooperatifler yapıp yiyecek giyecek maddelerini ucuzca satmalı!

— Efendim! Muhtekirlere göz açtırmamalı!

— Efendim! Zeyreğe otobüs, Kızkulesine vapur, Kayışdağına tramvay işletmeli!

— Efendim! Bu böyle olmaz! San'at mektebleri açmalı!

— Efendim! Gençlere iş sahası bulmalı!

— Efendim! Gazeteler halkı tenvir edecek yazılar yazmalı!

— Efendim! Halk için ucuz lokantalar açmalı!

— Efendim! Cihangire asansör yapmalı!

— Efendim! Üsküdara bir asma köprü kurmalı!

— Efendim! Bu esnafı sıkı bir kontrola tâbi tutmalı!

Uzatmıyalım! Hepimiz, hergün türlü türlü, yapılabilir veya yapılamaz bir takım tavsiyelerde bulunur, kâh müttefik erkânıharbiyesine akıl öğretir, kâh dünya iktısadiyatına rota çizer, kâh Ruzvelt'i ikaza kalkar, kâh Avrupalılara öğüd veririz.

Lâkin cebimizden kırk para, alnımızdan bir damla ter ve enerjimizden bir hamleçik isterlerse buna karşı türlü bahane, mazeret ve engeller buluruz.

Bu, böyle gelmiş, böyle gider.

El kesesinden cömerdlik dünyada en çok tesadüf edilen haslettir. Lâkin neyleyelim ki; pratik kıymeti yoktur. Çünkü hiç kimse cebini -istiyerek- başkasına karıştırmaz.

Bilirsiniz: Dilenci, sadaka istemiş, karşısındaki de:

— Bak! Senin elin ayağın tutuyor. Çalışsana! Böyle dilencilik etmek.. falan diye tavsiyede bulunmuş. Dilenci:

— Efendi! Ben senden sadaka istedim, nasihat değil! cevabını vermiş.

Bu cevab, bol keseden başkası hesabına fedakârlık tavsiye edenlerden istenecek hizmeti reddettikleri zaman verilen en beliğ, cevabdır.

B. FELEK

Vanda okuyucumuz M. N. R.

Mektubunuzu aldım. Haklı mütalealarınız var. Fakat bu mevzuu tahsisan sizin istediğiniz tarzda mütaleaya imkân müsaid değildir. Saygılarımla.

Ankarada bir okuyucumuza:

Mektubunuzu aldım. Bir münasebet düşerse kâğıd bahsini yazı mevzuu yapacağım. Hürmetler.

Taksimde okuyucumuz Ş. G.

Basma işini tetkik etmekteyim. Bu mevzua yakında tekrar temas edeceğim. Hürmetler. B. F.

İki bardak şarab pahasına yapılan cinayet

Bursa (Hususî) — Şarab parası yüzünden şehrimizde bir cinayet olmuş, bir kişi ölmüş, diğeri de yaralanmıştır. Yenimahalleden Ali Rıza, Hüseyin, Süleyman ve Yoğurt hanında yatan Şevket Alışık, Kayan çarşısında köfteci dükkânında, içtikleri şarab parasını vermek yüzünden kavga etmişlerdir. Bıçaklı bir dövüş halini alan bu kavgada Ali Rıza, Hüseyni yaralıyarak öldürmüş, maktulün kardeşi Süleyman da Şevketi bıçakla yaralamıştır. Suçlular yakalanarak Adliyeye teslim edilmiş lerdir.

Meşhur Derby yarışları gene yapılıyor

Londra 18 (a.a.) — Büyük Derby at yarışlarında birinci Owen Tundor, ikinci Morogoro ve üçüncü Firozedin gelmiştir.

Bir AŞK UÇURUMU

Edebî roman — 75 — Mahmud Yesari

Remziye, ihtiyar kadını öptü:

— Ah, ne de eline yakışıyor.

Edibe teyzenin gözleri sulanmıştı, o a buruşuk dudaklarının ucunu genızın sağ yanağına kondurdu, hemen ekildi:

— Canım, şeker evlâdım. Artık, bunrı da bilmezsek...

Kıskıs gülüyordu:

— E, ayıb olur vallahi!

Remziye de gülmeğe başlamıştı:

— Öyle ya, ayıb olur.

Mutfakta, yavaş sesle konuşuyorlardı. emziyenin, aklı, fikri, saatte idi. Dakada bir bilek saatine bakıyordu. Saat üçe geliyordu. Fikrinin biraz nra uyanacağını tahmin etti, taşlığa ktı, kapıdan dinledi, odada ses yoktu. ekrar mutfağa döndü. Sanki ona sorşlar gibi:

— Daha uyuyor, dedi.

İhtiyar kadın, bir hayat yorgunluğu e cevab verdi:

— Gece uyumuyor, kızım... Gece umuyor... Bırak, uyuduğu kadar usun... Uykunuz kaçtığı geceler, biz, sıl hasta oluyoruz? O, maşallah, genç , dayanıyor.

Remziye, sağ elinin işaret parmağını vırdı, tahtaya vurdu:

— Allah nazardan saklasın!

— Amin kızım!

Edibe teyze ile Leman, öğleyin yemeklerini yemişlerdi. Remziye, belki izin koparamıyacağını düşünerek nevale paketini götürmüştü.

İhtiyar kadın anlattı

— Yemeği ısıttıktan sonra, maltızdaki ateşi yukarı mangala aldım.

Başörtüsünün ucunu ısırıyordu:

— Ah, kızım, hiç dayanmıyor... Hemen külleniyor...

Daha söyliyecekti. Taşlıktaki odanın açıldığını duydular. Edibe teyze, mutfakta geri çekildi; Remziye, kulak kabarttı:

— Galiba kalktı?

Fikri, haber verir gibi, kuru kuru öksürmüştü. Remziye, telâşla taşlığa çıktı. Fikri, giyinikti. Genç kız, buna darıldı:

— Yüzünü yıkamadan giyinmişsin! Olmaz. Biz, yukarı çıkalım; sen, bol su ile yıkan. Açılır, ferahlarsın.

Fikri, gülerek:

— Dur, merhabalaşalım, dedi.

Genç kız, utanıvermişti:

— Bonjur...

Fikrinin elini sıktı:

— Bizim mutfakta yapacak işimiz kalmadı: biz yukarı çıkarız. Sen de, işin bitince bize seslenirsin.

Kaşlarını çatarak, çocuğuna söyler gibi tenbih etti:

— Yooo, böyle teklifli durursan olmaz. Artık, burası, senin evin. Paltonu giy, dışarı çık, hiç çekinme. Biz, hemen çekiliriz.

Fikri, bu tenbihi gülümsiyerek dinledi:

— Peki Remziye!

Odasına döndü, Edibe teyze ile Remziye yukarı çıkmışlardı. İhtiyar kadın, genç kızın kulağına fısıldadı:

— Çok saygılı adam, neme lâzım! Nihayeti, işçi adam! Don gömlek, yaka paça açık fırlayıverse...

Hayalinden korkmuş gibi sustu. Remziye, Edibe teyzenin kolunu hafifçe sıktı:

— İşte ben, onu, bu halleri için daha çok seviyorum.

İhtiyar kadın dua etti:

— Allah ayırmasın; Allah mes'ud etsin!

Remziye, kalbinin bütün imanı, bütün vecdi ile:

— Amin, teyzeciğim! dedi.

Bir çeyrek saat geçmemişti. Aşağıdan, Fikrinin tok sesi duyuldu:

— Hanım teyze!

Remziye, merdiven başına koştu:

— Gel Fikriciğim. Oda, sıcacık. Isınırsın.

Genç kız, Fikrinin gıcırtılı yürüyüşünden şüphelendi. Ayaklarında yeni terlikler vardı. Buna sevindi:

— Terlik aldığına çok iyi etmişsin.

Fikri, suç üstünde yakalanmış gibi kızardı:

— Terliğim vardı ama, çok eskimişti, attım. Bunu, dün akşam, bir terlikçi arkadaştan ucuza aldım.

— Sağlıcakla giy.

— Teşekkür ederim.

Onlar odaya girince, Lemanla Edibe teyzenin toparlanmış olduklarını gördüler. Başlarile selâmlaştılar. Edibe teyze, temenna etti. Remziye, sedirin kenarına ilişti, Fikri, sandalyeye oturdu. Odada, öbür iki sandalyeyi, ayağa dolaşmasın diye, hep sofaya çıkarıyor, yemeklerden yemeklere odaya alıyorlardı.

Leman, önüne bakarak, hatır sordu:

— Nasılsınız ağabey?

Fikri, ellerini oğuşturuyordu:

— Hamdolsun. Siz de, iyisiniz, inşallah!

Genç kız, içini çekti:

— Teşekkür ederim.

Edibe teyze, bir şey söylemiyordu. Lâkırdıyı açan, Remziye oldu:

— Fikriciğim, sana, dü nde söyledim. Çekingenliği bırak. Dün sabah aç karnına yatmışsın. Bir kahve bile içmeden çıkıp gitmişsin. Bu, doğru değil.

Fikri, yavaşça:

— Fabrikadan çıkınca sahleble simid yemiştim, dedi.

Remziye, buna güldü:

— Simid, sahleb, insanı, ne kadar tutar, ayol?

Fikri, hüzünle başını eğmişti:

— Geceyarısı acıkıyoruz, akşam aldığımız nevaleyi temizliyoruz. Sabahleyin ben pek acıkmıyorum.

Remziye, kollarını kavuşturmuştu, sesi titredi:

— Hiç doğru değil... Hiç doğru değil... Ben, bugün, bilhassa bu işi nizamına koymak için izin aldım da geldim. Para daha iki gün var!

Düşündü, güldü:

— Dur, ıstağfirullah, bir gün var ama, gene olmaz. İçim elvermedi. Sahura kalkar gibi geceyarısı yemek yemeğe alışık değilsin, vazifen icabı, dolaşıyorsun. Acıkırsın. Ekmek peynirle, o zaman safra bastırırsın, eve gelince...

İhtiyar kadına döndü:

— Edibe teyzeciğim, sana, sıcak sıcak yemeğini verir. İnsanın karnı doyunca gevşer, daha rahat uyur. Akşam, kalkınca da, gene bir kaç lokma bir şey yemelisin.

Fikri, bir şey söylemiyordu. Remziyenin dar bütçesini biliyordu: «Bir fazla tabak, sofrayı bir dağ gibi ezecek» ti. Fakat üç kişi için hesablı konulan tencerelerden dört kişi de doyuyordu.

Genç kız, devam etti:

— Sabahları, yemek için aşçıların açılmasını beklersen, uyku vaktinden kaybedersin. Uykusuzluk insanı, kuvvetten düşürür.

Elile çenesini tutarak sordu:

— Pijaman var mı?

Fikri, omuzlarını kaldırdı:

— Bir tane vardı, çok eskimişti, Attım!

Remziye, yerinde doğrulmuştu:

(Arkası var)

BULMACA

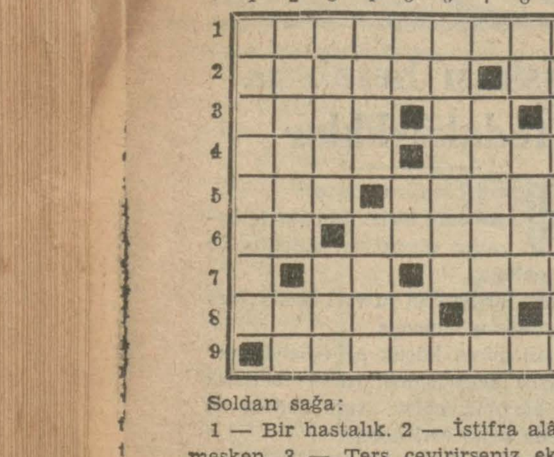

Soldan sağa:

1 — Bir hastalık. 2 — İstifra alâmeti, mesken. 3 — Ters çevirirseniz ekşimiş surat olur, çocukların yemeğinin yarısı. 4 — Bir ayın tersi, beden hareketleri. 5 — Ters çevirirseniz bir edat olur, insanî vasıfların bütün heyeti. 6 — İşaret sıfatı, bir emir. 7 — Bir harfin okunuşu, köhne. 8 — Esas. 9 — Çift kapan.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir hayvan. 2 — İyilik getiren, bir hayvanın feryadı. 3 — Dört mısralık manzumelerden, bir hastalık. 4 — Facia, bir hayvan. 5 — Bir emir, yemeğin tersi, yediklerimizden. 6 — Küçük çadır. 7 — Birdenbire. 8 — Soru edatı, çiftçinin aletlerinden. 9 — Mevcud, ortaklık.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ç	İ	F	T	Ç	İ	L	İ	K
2	I	S	I	R	■	C	A	K	A
3	R	A	Ş	A	L	A	R	■	M
4	A	B	■	K	A	B	■	N	E
5	G	E	Ç	■	N	E	S	İ	R
6	A	T	A	L	E	T	■	M	■
7	N	■	K	A	T	■	Ç	■	Z
8	■	Ş	İ	K	■	Y	A	M	A
9	P	İ	R	E	L	E	N	E	N

Cumhuriyet Halk sütunu

Belediyenin nazarı dikkatine

Üsküdarda Altunizade ve civarı halkından aldığımız bir mektubda deniliyor ki:

«Üsküdarın, hatta İstanbulun havası en güzel ve mülâyim bir yerinde oturuyoruz. Burası, Altunizade ile Bağlarbaşı arasındaki sahadır ki; uzun tecrübelerden sonra artık bir sanatoryom muhiti olarak kabul edilmiştir. Nitekim maarifin (prevantoryum) u o civarda olduğu gibi hayır sahibi bir zenginimiz de vakfetmek üzere yaptıracağı bir sanatoryomun arsasını burada satın almıştır.

Vaktile saraylar ve sarayçıklarla bezenmiş olan burası bugün tamamen harab bir haldedir. Ahşab konakları, yıkılmış tuğla mutfak baca ve ocakları yer yer bu harabiyi göstermektedir. Halbuki oralarda havagazi ve elektrik gibi modern hayata lüzumlu iki kuvvet mevcuddur.

Bunun sebebi yolsuzluktur. Bir taraftan Bağlarbaşı caddesi, diğer taraftan Koşuyolu denizden karaya doğru iki muvazi damar halinde uzanırken, bunların arasını birbirine bağlayan, Üsküdar muhitini bu sanatoryom sahasına ulaştıran yol yoktur.

Mevcud bir tek sokak ta, yarım asırdanberi bir tamir görmemesi yüzünden artık izi kaybolacak kadar harab olmuştur.

Biz o civarın bir kaç mamur köşkünü hâlâ güçlükle idame edebiliyoruz. En ufak bir yağmur evlerimizle şehri birbirinden ayırıyor ve biraz büyücek bir sağanak bozuk ve bakımsız yollardan duvarlarımızı yıkacak su baskınları vücude gelmesine sebeb oluyor.

Valimiz imarı seven, hele yola çok ehemmiyet veren bir zattır. Bu mektubla onun dikkat nazarını o taraflara çekmeğe delâletinizi rica ederiz. Çünkü şimdiye kadar mahallî makamata yaptığımız müracaatler cevabsız ve neticesiz kalmıştır. Daha fazla beklemeğe de tahammülümüz kalmadı. Biz de evlerimizi yolsuzluktan dolayı bırakıp buralardan çekilmeğe mecbur kalacağız.»

Yüzme hazırlık müsabakası

Su sporları ajanlığından:

1 — Bölgemiz 1941 yılı yüzme hazırlık müsabakasının birincisi 22 haziran 941 pazar günü saat 13 te Moda yüzme havuzunda yapılacaktır.

2 — Talebe sporcular, mektebleri namına müsabakalara girebileceğinden yarışlardan evvel ajanlığa müracaat etmeleri lâzımdır.

3 — Hazırlık mahiyetinde olan bu müsabakalar yalnız büyükler arasında yapılacaktır.

4 — Hakemler: Rıza Sueri, Sıtkı Eryar, Bekir Macur, Faruk Birgen, Nuri Bosut, Suad Erler.

Bir amele demir direk arasına sıkışarak öldü

Tophanede bir antrepoda, idare ettiği makineli el arabası ile demir direk arasına sıkışan Malatyalı Yusuf oğlu Mehmed Salih, bacağı kesilmiş bir halde kaldırıldığı Beyoğlu Belediye hastanesinde, ölmüştür. Adliye hekimi Hikmet Tümer, cesedin gömülmesine ruhsat vermiştir.

Arabadan düşen Süleyman öldü

Şehremininde arabadan düşerek başından yaralanan Hüseyin oğlu Süleyman ismindeki genc, kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştür. Adliye hekimi Hikmet Tümer, cesedin gömülmesine ruhsat vermiştir.

HALK Dili ile Havacılık

Hava muharebesi

Her eline geçen vasıtadan bir öldürücü silâh yaratmak kudretinde medeniyet kuran bugünkü insanlık, tayyareyi de harbin korkusu haline sokmuştur. Tayyarecilik bugünkü halile diğer silâhların iş göremiyecekleri yerlere kadar uzanarak müessir olacak vaziyete girmiş bulunuyor. Denizlerde, karalarda, taarruzda, müdafaada ve her yerde savaşmaktan geri kalmamaktadır.

Tayyareler üzerinde muhtelif çapta ve çeşidde tüfeklerin bulunuşu, sür'at ve oynaklık gibi iki afacanlığın bir araya gelişi ve nihayet sağlam malzeme ve kuvvetli iradenin mahsulü olarak hava muharebeleri oldukça heyecanlı ve karakteristik bir manzara almıştır.

Bombardıman tayyareciliğinin taarruz kabiliyeti, av tayyareciliğinin mukabele vasıflarile karşılaşınca kızılca kıyamet kopmaktadır. Bir tarafın mutlaka hedefine ererek bombalarını atmak istemesi, karşı tarafın da ne pahasına olursa olsun topraklarını bu tahribkâr taarruzdan korumağa çalışması hava muharebelerinin temel direğini teşkil eder.

Av tayyarelerinin avcılarla muharebesi ise birinin topraklarını, ötekinin bombardımancı arkadaşlarını himaye kaygusundan doğar. Av tayyarelerinde makineli tüfekler yalnız tayyarenin gittiği istikamette ateş ettiklerinden havada yapılan bir sürü cambazlıklar, durup dinlenmeden taklalar, dikilmeler, süzülmeler ve yuvarlanmalar neticede hasmı önüne katarak üzerine ateş edebilmek gayretine bağlıdır. Hangi tayyare hasmını önüne katar ve kovalamaya başlarsa zaferi onun kazanacağı kuvvetlidir. Ancak hasmından kurtulmak fırsat ve bahtiyarlığını idrak eden taraf karşısındakini gene ateşi altına almak uğruna çalışır. Bu da pek kolay bir iş değildir.

Bombardıman tayyaresinin av tayyarelerile olan muharebeleri ise çeşidli manzara arzeder. Avcı sadece uçuş istikametinde ateş açtığı halde bombardımancı her tarafa, silâhlarının turelleri üzerinde döner oluşu sayesinde öne, arkaya ve tayyare altına müdafaa edecek elemanların ayrı ayrı bulunuşları av tayyaresini ne taraftan gelirse gelsin mağlûb etmeğe çalışır. Bu hal gösteriyor ki, bombardıman tayyarelerinin hava muharebesindeki hareketleri düşmanı ateş hattına almaktan ziyade ateşten korunmak içindir. Yoksa düz uçan bir bombardıman tayyaresi her tarafa ateş açabilir. Avcılar için böyle bir tayyareye karşı muvaffakiyet sırrı, bombardımancıların en hafif ateşli tarafını bularak o cepheden taarruz etmektir. Bu da ekseriyetle ön yandan ve kanad altına doğru olan cephedir.

Bir asker uçucu göklerin derinliklerine dalarken düşmanla karşılaşmayı, alevler içinde kavrulmayı, çarpışarak parçalanmayı şeref bilir ve bu gayeler uğrunda kahraman kesilir. Bu kahramanların tek düşünceleri ve bekledikleri de memleket topraklarını ve havalarını hür ve temiz görmektir.

A. AHISKAL

Köy gezisi

Şehremini Halkevinden:

1 — 15/6/941 pazar günü Evimiz bütün şubelerinin iştirakile (Safra köyüne) bir köy gezisi yapılmıştır. Tanzim edilen program mucibince dil - edebiyat şubesi reisi Şevki Yazıcıoğlu, köy ve köycülük mevzulu bir konferans vermiştir.

2 — Sosyal yardım şubemiz, bütün köy evlerini gezerek doktor azaları vasıtasile hastaları muayene etmiş, zayıflara kuvvet şurubu, sıtmalı olanlara kinin, aspirin tevzi etmiştir.

Ayni günde bir köy düğünü olduğundan yeni evlilere bir bakır takımı hediye etmiştir.

3 — Kütübhane şubemiz köy çocuklarına defter, kalemle kitab ve mecmua dağıtmıştır.

4 — Temsil şubemiz, açık havada bir temsil vermiş ve köy halkının büyük alâkasını çekmiştir.

5 — Spor şubemiz, voleybol ve basketbol oynamıştır.

6 — G. San'atlar şubemiz 25 kişilik koro ve 15 kişilik caz heyetile iştirak ederek bu faaliyet aralarında ve kendilerine tahsis edilen saatlerde faaliyette bulunarak halkı neş'elendirmişlerdir.

Temsil

Eminönü Halkevinden:

21 haziran 941 cumartesi akşamı saat 21 de Evimiz temsil şubesi, Sofokl'un (Kral Ödip) isimli (5) perdelik trajedisini temsil edecektir.

Arzu edenler davetiyelerini Evimiz bürosundan alabilirler. Tehir edilen temsilin davetiyeleri bu oyun için de muteberdir.

Doğum

Doktor üsteğmen Halil Gürün ile Nihal Gürünün bir kızı dünyaya gelmiştir. Dikmene uzun ömürler dileriz.

Mevlid

Sadrı esbak merhum Âli Paşa hafidesi ve Harbiye Nazırı merhum Nazım Paşa kerimesi, Büyükdere Sahil Sıhhiye merkezi tabibi doktor Mehmed Necdet Arpat refikası merhume Arza Arpatın ruhuna ithaf edilmek üzere 22 haziran 941 pazar günü öğle namazını müteakıb Sarıyer camii şerifinde Mevlidi Nebevi kıraat olunacağını dostlarına muhterem gazetenizle bildirmenizi rica ederim.

Doktor Mehmed Necdet Arpat

Bugün LÂLE sinemasında
Senenin en güzel iki filmi birden
ATLAS EKSPRESİ — Türkçe — CECİL B. de MİLLES ' in muazzam eseri
RADYO SARAYI — Nevyorkun en büyük cazının iştirakile

Topkapı Maltepesindeki Satınalma Komisyonundan :

1 — Aşağıda cinsi ve miktarlarile muhammen bedelleri yazılı 6 kalem iaşe maddesi hizalarında gösterilen gün ve saatlerde pazarlıkla satın alınacaktır. İhaleleri Topkapı eski Maltepe lisesindeki Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Evsaf ve şartnameleri hergün mezkûr Komisyonda görülebilir. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte yüzde on beş nisbetinde kat'î teminatlarile Komisyona müracaatleri. (4838)

Cinsi	Miktarı	Tahmin edilen fi.	İhalesi Tarih	Gün	Saat
Sadeyağ	50.000 liralık	142 kuruş	25/6/941	Çarşamba	10
»	50.000 »	142 »	»	»	11
Zeytinyağı	50.000 »	78 »	»	»	14,5
Gaz yağı	50.000 »	26 »	26/6/941	Perşembe	10
Sabun	50.000 »	42 »	»	»	11
Pirinç	50.000 »	42 »	»	»	14,5

İstanbul Levazım Âmirliği satınalma Komisyonundan :

ANADOLU CİHETİ

Miktarı	Tutarı Lira K.	Cinsi
12,000 kilo	600	Patlıcan
2,500 »	250	Taze bamya
7,000 »	280	Kırmızı domates
3,500 »	210	Dolmalık biber
700 demet	4 90	Maydanoz
	1344 90	

RUMELİ CİHETİ

Miktarı	Tutarı Lira K.
31,000 kilo	1550
10,000 »	1000
24,000 »	960
4,800 »	288
4,700 demet	32 90
	3830 90

Yukarıda yazılı beş kalem sebze kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 30/6/941 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Anadolu cihetinin ilk teminatı 100 lira 87 kuruştur. Rumeli cihetinin ilk teminatı 287 lira 32 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi Komisyonda görülür. Taliblerin kanunî vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. «9» (4710)

RUMELİ CİHETİ

Miktarı	Tutarı Lira K.	Cinsi
10,300 kilo	669 50	Çalı fasulye
24,500 »	2205	Ayşekadın fasulye
31,500 »	3150	Barbunye fasulye
23,000 »	920	Kabak
6,500 aded	65	Hiyar
	7009 50	

ANADOLU CİHETİ

Miktarı	Tutarı Lira K.
3500 kilo	227 50
7500 »	675
10,000 »	1000
7000 »	280
800 aded	8
	2190 50

Yukarıda miktarı yazılı beş kalem sebze 30/6/941 pazartesi günü saat 14 de Tophanede Lv. Âmirliği Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır. Rumeli cihetinin ilk teminatı 525 lira 71 kuruş, Anadolu cihetinin ilk teminatı 164 lira 29 kuruştur. Şartnamesi Komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. «10» (4711)

200 LİRAYA
Satılık Üzüm Presi
Tasir kısmının irtifaı 80 santim, kutru 90 santim. İstiyenlerin Sirkeci Demirkapıda Türkiye Eczacıları Lâboratuarına müracaatleri.

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan

Mektebin 1941 malî yılı iaşe ihtiyacı aşağıda gösterildiği şekilde eksiltmelere konulmuştur. Fazla tafsilât için Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebine müracaat. (4430)

Erzakın cinsi	İlk teminatı Lira	Eksiltmenin Şekli	Günü	Saati
Zeytinyağı vesaire	326	Açık	26/6/1941	10.15
Peynir	180	»	»	10.30
Ekmek	441	Kapalı	»	11.00
Pirinc	254	Açık	»	11.30
Yumurta vesaire	258	»	»	15.00
Süt, kâse yoğurdu	200	»	»	15.15
Şeker	450	Kapalı	»	15.30
Reçel	124	Açık	27/6/1941	10.15
Un vesaire	200	»	»	10.30
Sadeyağı	756	Kapalı	»	11.00
Kuru erzak	112	Açık	»	11.30
Silivri yoğurdu	63	»	»	15.00
Yas sebze	409	Kapalı	»	15.30

Mühim bir İsviçre İthalât ve İhracat Müessesesi, her nevi emtiayı ticariye için
TÜRK İTHALÂT ve İHRACATÇILARI
ile münasebata girişmek istiyor. Tekliflerin (Z. Z. 2748) rumuzile şu adrese gönderilmesi :
AGENCE de PUBLİCİTE MOSSE S. A. «ZÜRİCH» — SÜİSSE

Bilecik Nafia Müdürlüğünden:

1 — Bozüyük - Poyra - Eskişehir yolunun 2 + 285 — 28 + 300 kilometreleri arasında cem'an 9285 M2 hendek hafri ve beş aded imalâtı sınaiye ile Bozüyük - Karaköy yolunun 0 + 000 — 10 + 504 kilometreleri arasında cem'an 6290 metre tul şose tamiratı esasiye ile yedi aded imalâtı sınaiye inşaatı 12/6/941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Her iki kısmın bedeli keşif mecmuu 21055 lira 31 kuruş olup muvakkat teminatı 1579 lira 15 kuruştur.

2 — İhale Bilecik Nafıa Müdürlüğünde teşekkül edecek Komisyon marifetile 2/7/941 inci çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 2490 No.lı arttırma, eksiltme ve ihale kanunu mucibince ibrazına mecbur oldukları teklif mektubları teminat mektub veya makbuzlarile Ticaret Odası vesikalarını ve işin devamı müddetince iş başında bulunacağına dair bir mühendis veya fen memurundan alınmış taahhüdname müteahhidlik vesikasile bu iş için tatil günleri haric olmak üzere en az üç gün evvel müracaatle vilâyetten alınmış fennî ehliyet vesikalarile birlikte saat 15 e kadar Komisyon Reisliğine verilmiş olması lâzımdır.

4 — Bu işe aid keşif evraklarını Bilecik Nafıa Müdürlüğünde görülebilir (4486)

BAYILANLAR, ÇARPINTI ve SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL
DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATIŞIR. DERHAL FERAHLARLAR.

Edirne Defterdarlığından:

Keşan ve İpsala kazaları dahilinde vaki Pamuklu, Serçe, Kınalı, Malamatina, Büyük Gala ve Küçük Gala gölleri dahilinde Enez dalyanı ve Enez iskelesinden sahile kadar Meriç nehrinin tamamile Enez sahilinden deniz sahil ve hududu millî dahilindeki mezkûr iki kazanın bilcümle balık sayıd mahallerinin üç senelik balık rüsumunun mültezime ihalesi bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır.

1 — Bedeli ihale senevî «3535» lira ve muvakkat teminatı «795» lira «38» kuruş.

2 — Bu işe aid şartname Edirne Defterdarlığında Millî Emlâk Müdüriyetinde mevcuddur. Mezkûr Müdüriyetten alınabilir.

3 — Arttırma 12/7/941 tarihine musadif cumartesi günü saat 10 da Edirne Defterdarlığında toplanacak Komisyonu mahsusunda yapılacaktır.

4 — 2490 numaralı kanun hükümleri dairesinde arttırmaya girebilecek olanların muayyen günde Komisyona müracaatleri ilân olunur. (4873)

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlunda Şişhane mevkiinde Askerlik şubesi ve itfaiyenin işgal ettiği binanın hedim ve tahassül edecek enkazının satışı açık arttırmaya konulmuştur. Tahmin bedeli 2563 lira 96 kuruş ve ilk teminatı 192 lira 30 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 4/6/941 cuma günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubiarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (4869)

Orman Koruma Genel Komutanlığı Satınalma Komisyonundan :

1 — Orman Koruma Genel Komutanlık kıt'aları ihtiyacı için 17500 takım mamul çamaşırın kapalı zarf usulile ihalesi 20 haziran 941 cuma günü saat 11 de Ankarada Yenişehirde Komutanlık binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 26,125 liradır. Muvakkat teminat 1960 liradır.

3 — Şartnamesi 130 kuruş mukabilinde Satınalma Komisyonundan alınabilir.

4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri ilân olunur. «3011» (4264)

Eti Bank Müfettiş Muavinliği imtihanı

140 lira kadro maaşlı Eti Bank müfettiş muavinliği için 19/7/1941 cumartesi günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aranılan şartlar şunlardır:

A) Türk olmak,
B) Siyasî haklara sahib olmak,
C) Herhangi bir suretle mahkûm olmamak,
Ç) Askerlikle alâkası olmamak,
D) İktısad Fakülteleri veya Yüksek Ticaret Mektebi mezunu, yahud bunlara mümasil ve ayni derecedeki ecnebi mekteblerinin birinden mezun olmak,
E) 1/1/1941 tarihine göre 30 yaşından yukarı olmamak,
F) Bankaca hakkında yapılacak tahkikattan müspet netice alınmış olmak,
H) Yolculuk zahmetlerine mütehammil bulunmak.

İmtihana talib olanlar 5/7/941 tarihine kadar banka umum müdürlüğüne tahriren müracaat edeceklerdir.

İstidaya şu evrakın bağlanması lâzımdır:

a) Nüfus hüviyet cüzdanı (aslı veya tasdikli sureti),
b) El yazısile hal tercümesi hulâsası,
c) Askerlik terhis veya tecil vesikası,
ç) Mezuniyet şehadetname veya tasdiknamesi,
d) Sağlam bünyeli ve yolculuğa dayanıklı olduğuna dair resmî tabib raporu,
e) 3 aded 6X9 eb'adında fotograf.

Aranılan evsafı haiz görülenlerden bankaca haklarında yapılacak tahkikattan müspet netice alınmış olanlar evvelâ tahrirî ve müteakıben şifahî imtihana tâbi tutulacaklardır.

İmtihanlar taliblere bildirilecek olan günlerde Ankarada bulunan talibler için banka umum müdürlüğünde yapılacaktır. İstanbulda mukim olan taliblerin imtihanları bankanın İstanbul bürosunda yapılacaktır. Tahrirî imtihanda muvaffak olamıyanlar şifahî imtihana giremiyeceklerdir.

İMTİHAN PROGRAMI:

1 — Ticaret: Emtia alım satımları, ticarî sevkiyat ve sigorta işleri hakkında umumî malûmat.
2 — Maliye: (Vergi nazariyeleri ve vasıtalı, vasıtasız vergilerimiz) hakkında umumî malûmat.
3 — Muhasebe: Usulü defteri (defatiri ticariye, bilânçolar ve bunlar hakkında nazarî ve tatbikî malûmat).
4 — Ticarî hesab: (Basit ve mürekkeb faiz, iskonto, faizli hesabı cariler).
5 — Hendese: (Satıh ve hacim mesahaları).
6 — Coğrafya: Türkiyenin tabiî ve iktısadî coğrafyası.
7 — Ecnebi lisanı: (Fransızca, ingilizce, almanca lisanından biri).

Bu imtihanda kazananlara 3659 numaralı kanunun hükümleri dahilinde barem derecelerine tekabül eden maaş verilecektir.

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Müfettiş Muavinliği Müsabaka İmtihanı

Münhal bulunan «35» lira maaşlı müfettiş muavinlikleri için bir müsabaka imtihanı açılmıştır.

1 — Müsabaka imtihanının tahrirî kısmına 11/8/1941 pazartesi günü saat 9 da Ankara ve İstanbulda başlanacak ve 13/8/941 çarşamba günü akşamı nihayet verilecektir.

Aşağıdaki vasıfları haiz isteklilerin 15/7/1941 tarihine kadar dilekçe ile Vekâlet Teftiş Heyeti Reisliğine müracaat ederek oradan verilecek tercümeihal beyannamesini eklerile birlikte doldurduktan sonra bunları en geç 21/7/1941 pazartesi gününe kadar Teftiş Heyeti Reisliğine göndermiş bulunmaları lâzımdır.

2 — Müsabakaya gireceklerde aşağıdaki vasıflar aranır.

A — Memurin kanununun dördüncü maddesindeki şeraiti haiz olmak,
B — Müsabaka tarihinde yaşı «30» dan yukarı olmamak,
C — Hukuk ve İktısad Fakülteleri, Siyasal Bilgiler okulu, Yüksek İktısad ve Ticaret mektebile bunlara muadil ayni derecedeki ecnebî bir mektebden mezun bulunmak.
Ç — Müfettişlik mesleğinin istilzam ettiği vekar ve ciddiyete münafi bir hali bulunmamak.
D — Sıhhatçe Türkiyenin her tarafında vazife görmeğe ve seyahatler yapmağa müsaid bulunduğu tam teşekküllü resmî bir hastaneden alınacak raporla tevsik edilmek.

3 — Vekâletçe aranan vasıfları haiz oldukları yapılan tahkikatla anlaşılanlar Ankara ve İstanbulda evvelâ tahrirî ve bunu müteakıb yalnız Ankarada şifahî bir imtihana tâbi tutulacaklardır.

4 — Münhallere müsabakada kazanılan not derecesine göre tayin yapılacak ve bu müsabaka bundan sonra açılacak müfettiş muavinlikleri için bir hak teşkil etmiyecektir.

5 — İsteklilerin imtihan programını Teftiş Heyeti Reisliğinden almaları veya mektubla istemeleri lâzımdır. «3138» (4475)

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Samsun Şubesinden :

Bankamızca satışı açık arttırmaya çıkarılan Samsunun Çarşamba kazasının Porsuk köyü civarındaki Porsuk ormanları namile maruf ormanımız hakkındaki ilânı tavzihan aşağıdaki hususatı belirtiyoruz.

1 — Ormanın tapu kayıdlarına nazaran mesahası üç yüz on yedi hektardır.

2 — Ormanın yüksek orman mühendisleri tarafından yapılan işletme plânına nazaran mesahası dokuz yüz yetmiş iki hektardır.

3 — Satılacak orman sahasından başka Porsuk çiftliğinin mütemmimatından olan çayır ve tarlalar da ormanla birlikte satılacaktır.

4 — Orman işletme plânile makta haritaları Ankara, İstanbul ve İzmir şubelerimizde de görülebilir.

5 — 940 senesinin A ve B maktaından kesilmiş olan tahminen 4500 ton miktarındaki odun bankamızca satıldığından iş bu satışla alâkadar değildir.

6 — Ormanın çayır ve tarlalarla birlikte heyeti umumiyesinin muhammen kıymeti altmış bin liradır. (4857)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Taksim Vakıf hastanesi mecrasının keşfi evveli 1390 lira 5 kuruştan ibaret olan kanalizasyona bağlanması inşaatı on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Teminatı muvakkate 104 lira 25 kuruştur.

Talib olanlar bu gibi inşaatı yaptıklarına dair vesikalarile beraber hergün öğleden sonra şartname ve keşifnameyi almak üzere Başmüdürlükte Başmimarlığa müracaatleri.

Eksiltme 26/6/941 tarihinde saat 15 te Beyoğlu Vakıflar Müdürlüğü İhale ve Müzayede Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin müracaatleri. (4500)

Teknik Okulu Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Miktarı kilo	Tahmin bedeli Lira
Dağlıç eti	30000	20400
Kuzu eti	5000	3150
		23550

İstanbulda Beşiktaş Yıldızda bulunan Teknik okulunun 1941 malî yılı ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarile tahmin bedeli yazılı dağlıç ve kuzu eti şartnamesine göre 30/6/941 tarihine raslıyan pazartesi günü saat (14,30) da ihalesi yapılmak üzere İstanbul Taksim Gümüşsuyu Yüksek Mühendis mektebi muhasebesinde toplanacak olan Komisyonumuzda kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İlk teminat (1766) lira (25) kuruştur. İsteklilerin şartnameyi görmek ve ilk teminat yatırmak üzere eksiltmeden bir gün evveline kadar Yıldızda bulunan okulumuza ve eksiltme günü de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis mektebi muhasebesinde toplanacak olan Komisyonumuza gelmeleri. Teklif mektublarının eksiltmeden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde verilmiş bulunması lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez. (4453)

Gazianteb Halkevi Reisliğinden :

Müzik kolumuzun musiki muallimliği münhaldir. Talib olanların fotograf vesaikile birlikte müracaatleri. «3388» (4827)

RADYO

Bu günkü program

7,30 Program
7,33 Müzik (Pl.)
7,45 Haberler
8,00 Müzik (Pl.)
8,30 Evin saati

12,30 Program
12,33 Şarkılar
12,45 Haberler
13,00 Müzik (Pl.)
13,15 Şarkılar
13,30 Müzik (Pl.)

18,00 Program
18,03 Fasıl sazı
18,30 …
18,40 …
19,00 …
19,15 …
19,30 …
19,45 …
20,15 …
20,45 …
21,00 …
21,10 …
21,25 …
21,40 …
22,30 …
22,45 …
23,30 …

ASKERLİK İŞLERİ

337 doğumluların muayenesi

Fatih şubesinden:

1 — 337 doğumlular ve bu ... larla muayeneye tâbi kısa ... rin ve sıhhi hallerinden dolayı ... seneye bırakılmış diğer doğumlu ... son yoklaması 1 temmuz 941 de ... layacak ve 31 ağustos 941 de ... tam bulacaktır.

2 — Yoklama aşağıdaki ... nahiye nahiye ve mükelleflerin ... ları numara sırasile yapılacaktır.
A — 1 - 7 temmuz Fatih merkez ...
B — 8 - 15 temmuz Karagümrük
C — 16 - 22 temmuz Şehremini
D — 23 - 31 temmuz Samatya
E — 1 - 7 ağustos Fener
F — 8 - 15 ağustos Eyüb kaza ... nahiyesi
G — 16 - 22 ağustos Rami ... Burgaz, Boyalık, Arnavudköy ... Buğluca köyleri.
H — 23 - 31 ağustos bütün kısa ... lilerin ertesi seneye terk... daha ...

3 — Lise bitirmiş olan ... teblere girememiş olan ... yoklamalarını zamanında ... lardır. Bilâhare senesi içinde ... sek okula girerek vesika ... idare heyeti kararile ertesi ... rakılacaklardır.

4 — Halen bir okula devam ... kurların fotografli ve pulsuz ... sikalarını beraber getirmeleri ...

5 — Bütünlemeye kalan ... imtihanlarını bu iki ay içinde ... ederek geçtikleri sınıfa göre ... vesikalarını getirmeleri mümkün ...

6 — Ahvali sıhhiyelerinden ... tesi seneye kalanlar nahiyeleri ... leflerile kur'a meclisine gelerek ... lerindeki raporlarını da beraber ... ceklerdir.

7 — Yoklama cumartesi günleri ... ric olmak üzere her gün sabah ... 12,30 a kadar devam edecektir.

8 — Yoklama yeri Fatih Askerlik ... besi binasıdır.

9 — Şimdiye kadar birinci ... sını yaptırmamış olanların ... ması bir arada yapılacağından ... zarf ve dört aded fotograf ... lerdir.

10 — Temmuz ve ağustos ... bilâmazeret yoklamalarını ... ve mazeretlerini ... vesika ile bildirmiyenlerin ... ralı kanunun 85 inci maddesi ... tutulacakları ilân olunur.

***

Beşiktaş Askerlik şubesinden:

Bu sene tababeti askeriye ... veteriner, askerî tatbikat ... ağustosun 1 inci günü staja ... ğından bu ders yılında Tıb Fa... ile Veteriner Fakültesinden ve ... ve Diş tabibi okullarile Üniver... Fakültesi kimya şubesinden ... 1 temmuz 941 den temmuzun ... gününe kadar son yoklamaları ... caktır. Mezkûr okullardan neşet ... lerin ellerinde nüfus hüviyet ... ları, şehadetnameleri ve sair ... rile birlikte 1 temmuz 941 den ... muz 941 tarihine kadar (cumartesi ... pazar haric) her gün öğleden ... beye müracaatleri ve harice ... kasında bulunanların da bulundukları ... mahal Askerlik şubelerine ... ları ve bu zamanlarda yoklama ... miyenler yoklama kaçağı ... haklarında As. K. nun mahsus ... leri mucibince cezalandırılacakları ... hemmiyetle ilân olunur.

***

Üsküdar Askerlik şubesi başkanlığından:

337 doğumlu gençlerin ve bu ... lularla muamele gören talebelerin ... yoklamaları 9 temmuz 941 de ... yacak ve 3 ağustos 941 de ... 337 doğumlu gençler burada ... yıdlı oldukları mahalle ... müracaatle yoklamanın ... kadar yoklama günlerini ... ve talebelerin vesikalarını ... lâzımdır.

Bu ilân davet mahiyetindedir ... lama zamanını geçirenler ... miyenler kanunen para cezasına ... tutulacaklardır.

Müessif bir ölüm

Topçu binbaşılarından Hacı ... Bey damadı askerî emekli Bay ... yin İhya Özgünerin müptelâ ... bastalıktan kurtulamıyarak 18/6/... de rahmeti rahmana kavuşarak ... 941 salı günü Sarıyerde aile ... defin kılındığı teessürle öğrenilmiştir ... Merhuma Allahtan mağfiret dile... kederdide ailesine beyanı taziyet ... leriz.

Beyoğlu Halk sineması

Bugün 11 de, akşam 8,30 da ...

1 — Bay Çetin Denizler hâkimi ...
kısım.
2 — Karagöz Çifte cadılar, ... sözlü.
3 — Miki İtfai.

İstanbul Borsası, 18/6/941

Londra	1	Sterlin	5,24
Nevyork	100	Dolar	132,20
Cenevre	100	İsv. Frc	30,—
Madrid	100	Peçeta	12,9375
Yokoha	100	Yen	31,1375
Stokholm	100	İsveç K.	30,7450

DİVRİKTE
Rıza Arslan Kitabevi
Bilûmum gazeteler bayii

"Bütün Fransızlar ayaklanmak için fırsat bekliyorlar,,

Bir Amerikalı gazetecinin işgal altındaki Fransaya dair makalesi

Nevyork 18 (a.a.) — Viyanadaki tiyatro mektebinin eski talebelerinden Senenyi, işgal altında bulunan Fransadan geçerek deniz yolile Nevyorka gelmiş ve Nevyork Times gazetesinde bir makale neşrederek işgal altında bulunan Fransadaki ahalinin vaziyeti hakkında şunları yazmıştır:

«Fransa muharebesi Compiegne mütarekesile nihayet buldu. Fakat muharebe devam ediyor. Bu muharebeyi Fransız milletinin yegâne müttefiki olarak tanıdığı İngiltere ile mücadele edecek kadar gülünç bir mevkie düşen Vişi yapıyor. Harbi, bizzat Fransızlar yapıyor. İşgal altında bulunan yerlerdeki Alman askerleri ya jandarmalık yapmak, yahud ölmek şıklarından birini tercihe mecburdur. Her altı Farnsız göğsünün karşısında en aşağı bir süngü bulunmaktadır. Almanar bu suretle askerlerini yıpratmağa devam edemezler. Alman kuvvelerinin bu kadar geniş bir sahada daha çok uzun zaman kalmaları vaziyelerini nazikleşirecekir. Ve şayed günün birinde İngilizler herhangi bir yerde bir gedik açacak olurlarsa bu vaziyet büsbütün vahimleşecektir. Almanlar işgal altında bulunan yerlere aid meseleleri henüz halletmiş değillerdir. Bilâkis güçleştirmişlerdir ki Fransa muharebesi gittikçe şiddetlenmektedir. İstilâya uğrıyan yerler halkının büyük bir kısmı feci bir surette anlamıştır ki Almanlar kendilerine ancak mahvolmakla ölmek şıklarının birini intihab hususunda serbest bırakmaktadırlar. Bu suretle Fransızlar istilâya uğramış ve mukadderatına boyun eğmeğe karar vermiş bir millet olacağına hücuma kalkmak üzere siperde bekliyen askerlere dönmüşlerdir.»

Devlet Konservatuarından mezun olan talebeler

Tiyatro şubesinden 8, müzik şubesinden 7 genc mezun oldu

Ankara 18 (a.a.) — Verilen malûmata göre Ankara Devlet Konservatuarının 1940 - 1941 yılı imtihanları bitmiş ve müessesenin yüksek tiyatro şubesinden 8 ve müzik şubelerinden de 7 talebe mezun olmuştur.

Bunlardan tiyatro şubesi mezunları Devlet Konservatuarı tatbikat sahnesi stajyer artistliğine, müzik mezunları da Riyaseticumhur flarmonik orkestrası üyeliklerine tayin edilmişlerdir.

Opera ve tiyatro şubeleri tarafından 1940 - 1941 ders senesi içinde muhtelif temsiller veren Devlet konservatuarı, bu ders yılını, opera şubesinin Madam Batarflay temsillerile kapayacaktır.

İstanbul Güzel San'atlar Akademisinin 1940 - 1941 ders yılı sonunda, mimari şubesinden 14, resim şubesinden 12, tezyinî san'atlar şubesinden de 25 talebe mezun olmuştur.

Maarif Vekilliği her sene olduğu gibi bu sene de memleket halk türkü ve oyunlarını derletecektir.

Bu sene Kayseri, Niğde ve cenub havalisinde bilhassa aşiretler arasında derlemeler yapılacaktır. Derleme heyeti, Devlet Konservatuarı öğretmenlerinden Halil Bedi Yönetken, folklor arşiv şefi Muzaffer Sözen ve arşiv teknisyeni Rıza Yetişenden mürekkebdir. Heyet bu ay nihayetinde mesaisine başlıyacak ve çalışma temmuz sonuna kadar devam edecektir.

Türk - Alman dostluk paktı imzalandı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Ruznamede başka bir madde olmadığından saat 19 da celseye nihayet verilmiştir.

Müstakil Grupta

Ankara 18 (a.a.) — C. H. P. Müstakil Grupu umumî heyeti, 18/6/1941 çarşamba günü, reis vekili İstanbul meb'usu Ali Rana Tarhanın reisliği altında toplanmıştır.

Hariciye Vekili tarafından, Parti Grupunun bugünkü içtimaında ve onu müteakib Müstakil Grup umumî heyetinde, haricî siyaset hakkında verilen malûmat ve izahat üzerine müzakere cereyan etmiş ve neticesinde hükûmetin hareketi ittifakla tasvib edilmiştir.

Hastalara francala nasıl verilecek?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

adreslerile beraber raporlarındaki yevmî alacakları francala miktarını ve devamı müddetini şubelerdeki listelere kaydettireceklerdir. Raporlarında listeye kaydedildiğine dair meşruhat olanlar semtlerindeki fırınlardan francalalarını alacaklardır.

2 — Bu karara muhalif hareket edenlerle francala almağa hakkı olmıyanlara francala satanlar, börek, pasta ve saire imal eden müesseselere verilen unları taşraya satanlar ve Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından işletilmiyen fabrikalarda un imal ve kaçak olarak satanlar hakkında Örfî İdare kanununa tevkifan takibatta bulunulacaktır.

Yedek subayların terfii

Kanunda yapılan tadil lâyihası ruznameye alındı

Ankara 18 (Telefonla) — Yedek subay ve askerî memurlar hakkındaki kanunun 17 ve 22 nci maddelerini değiştiren lâyiha son şeklini alarak ruznameye alındı. Bu lâyiha ile 17 nci maddeye verilen şekle göre, hazarda yedek subayların silâh altında geçmiyen sivil hayattaki müddetleri de hizmetlerinden sayılmak şartile muvazzaf subaylar gibi terfi ettirilirler. Ancak teğmen olacaklar birer, üsteğmen olacaklar ikişer ve yüzbaşı olacaklar sekizer devrei talimiyeye iştirak etmek ve muvaffak sicil almak, denizde yüzbaşılık kursunu tamamlamak ve yakın seferler süvari veya çarkçı şehadetnamesini haiz olmak şarttır.

Garb çölünde üç günlük bir muharebeden sonra...

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mana yüzden fazla talefat verdirmişlerdir. Daloi işgali bizim için hiç bir kıymeti haiz olmadığından sözü geçen kale tamamen yıkılmış ve terkedilmiştir.

Alman tebliği

Berlin 18 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Mısır hududundaki cephemizi yarmak ve bu suretle Tobruk etrafındaki çemberi de kırmak maksadile düşmanın büyük zırhlı kuvvetlerin muzaheretile giriştiği teşebbüs akim kalmış ve İngilizler için bilhassa zırhlı malzeme itibarile fevkalâde ciddî zayiatı mucib olmuştur. İtalyan kıt'alarile takviye olunan Alman Afrika ordusunun mukabil taarruzu müttefik ordular için parlak bir zaferle neticelenmiştir. Kumandanlık ve kıt'alar Afrika çölünde bu üç günlük çetin muharebelerde cesaretlerile temayüz etmişler ve fevkalâde gayretler göstermişlerdir.

Alman - İtalyan hava kuvvetlerinin de bu muvaffakiyette büyük hisseleri vardır. 17 haziran günü 41 İngiliz tayyaresi düşürülmüştür. Düşman bomba tayyarelerinin ve stuka teşekküllerinin fasılasız şiddetli taarruzları altında ricat etmeğe mecbur kalmıştır.

Hakikî bir meydan muharebesi

Kahire 18 (a.a.) — Sollum - Kapuzzo-Halfaya müsellesi içindeki çarpışmalar hakikî bir meydan muharebesi mahiyetini alacak vaziyette inkişaf eder gözükmektedir.

Dün akşam askerî makamların verdiği malûmata göre, İngilizler Alman ve İtalyanları geriletmişler ve Kapuzzoya varmışlardır. Fakat Kapuzzoya girmeyi lüzumlu bulmamışlardır. Öğrenildiğine göre Almanlar ve İtalyanlar hâlâ Sollumda bulunmaktadırlar. Fakat Sollumun üzerindeki yaylada harekât Sollumdakilerin münakalâtını kesmek tehdidini göstermektedir. Alman ve İtalyanlar alelâcele Tobruktan takviye kıtaları getirmektedir.

Harekâtın müstakbel inkişafları hakkında şimdiden tahminlerde bulunmak güçtür. Şimdiki halde bu harekâta iştirak eden hücum tankları, topçeker kamyonlar, zırhlı arabalar ve seyyar topçu, «müselles» içinde yeni bir ileri üs vazifesi görebilecek bir mevzi elde etmeğe çalışmaktadır. Bu müselles mıntakası, işgal altında tutan taraf için çok faydalı ve işgal altında tutmıyan taraf için de çok müz'içtir.

Sollum civarındaki sahil ovasında, yarın üzerinde vukua gelenlerle kıyas edilebilecek mühim harekât olmamıştır.

Berlinden verilen bir habere göre..

Berlin 18 (a.a.) — Halen cereyan etmekte olan Sollum muharebesi, Afrika harbinin en mühim muharebesi olarak telâkki edilmektedir. İngiliz taarruzu şiddetli tarzda devam etmektedir. Fakat Alman askerî mahfilleri nikbinlik göstermektedir. Eğer İngilizler, Tobruğa varmak projelerinde muvaffak olamazlarsa, Alman mukabil taarruzu Mısır için çok tehlikeli olabilecektir.

İngilizler garb çölünde 20 düşman tayyaresi düşürdüler

Kahire 18 (a.a.) — Resmen bildirildiğine göre İngiliz avcı tayyareleri dün garb çölünde yirmi düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

İtalyan esirleri 240 bini buldu

«İngilizlerin şimdiye kadar Afrikada İtalyanlardan aldıkları esirlerin miktarı 240 bine varmıştır. Bunların yalnız 66 bini yerli Afrikalıdır.»

(Radyo Gazetesi)

İtalyan tebliği

Roma 18 (a.a.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 378 numaralı tebliği:

17 haziran gecesi İtalyan tayyareleri Maltanın hava üslerini bombardıman etmişlerdir.

Şimalî Afrikada, Ortaşarkın en iyi hava teşekküllerinin himayesinde hareket eden İngiliz zırhlı kuvvetlerile İtalyan ve Alman kara ve hava kuvvetleri arasında üç gün devam eden şiddetli çarpışmalardan sonra Sollum muharebesi tam bir muvaffakiyetle neticelenmiştir. Düşmanın taarruzu akim kalmış olduğu için Alman - İtalyan mukabil manevrası mukavemet edilmez bir şiddetle derhal başlamış ve mütearrızların yanlarını ve gerilerini tehdid etmiştir. İngilizler bilhassa zırhlı vesait bakımından zayiat vermişlerdir. 14 İngiliz tayyaresi düşürülmüştür. Bütün tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir. Düşman kuvvetlerinin bakiyesi hareket mevzilerine çekilmeğe uğraşmakta, fakat kara kuvvetlerimiz tarafından takib edilmekte ve müttefik tayyarelerin ateşine maruz bulunmaktadır.

Şarkî Afrikada kayda değer bir şey yoktur.

Kanada Başvekilinin yeni bir nutku

"Ortaşarkta dayanmaklığımız ve Ortaşark için dövüşmekliğimiz lâzımdır,,

Princeton 18 (a.a.) — Amerikada kısa bir seyahat yapmakta olan Kanada Başvekili Mackenzie King'e bu gün Princeton Üniversitesi tarafından fahrî doktorluk payesi tevdi edilmiştir.

M. King bu münasebetle talebelere hitaben bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

«— Kanada ile Amerika en iyi ve mükemmel komşular gibi bundan böyle yanyana yürüyeceklerdir. Aramızda fikir, gaye ve maksad birliği vardır. Geçici şeylere müşterek olarak muhakkirane ve ebedî şeylere gene birlikte şefkatle bakmaktayız.»

Müteakiben askerî vaziyeti gözden geçiren Kanada Başvekili, sözlerine şöyle devam etmiştir:

«— Almanya Avrupanın uzun sahilleri boyunca yavaş yavaş ilerledikçe Kap yolile Ortaşarka harb levazımı göndermek güçleşmektedir. Düşmanla, bizi mecbur ettiği yerde ve mecbur edildiğimiz şekilde dövüşmemiz bir zarurettir.

Ortaşarkta dayanmaklığımız ve Ortaşark için dövüşmekliğimiz lâzımdır. Aksi takdirde Akdenizi düşmana teslim etmek, donanmamızı oradan çekmek, Irak ve İranı terketmek ve Hindistan yolunun kapısını açmak, Afrikayı istilâya maruz bırakmak ve İspanyanın Mihvere Afrikanın şimali garbisinden üsler vermesini kolaylaştırmak icab edecektir. Bu suretle, Atlantiği ve İngilterenin cenubî Afrika İmparatorluğile ve Süveyşin şarkında kalan imparatorluk parçalarile olan münasebetlerini yeni ve öldürücü tehdidlere maruz bırakmış oluruz. Bu tehlikeler karşısında gayretlerimizin hududu olmamalıdır.»

Amerika dört sene sürecek bir harbe hazırlanıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ediyorsunuz. Dört senede bitecek olan Saint Laurent nehri tesisatı, İngiltereye yapılacak cepane sevkiyatı yolunun bir kısmını himaye eyliyecektir.

Benim fikrimce, çok uzun sürecek buhranlı bir devreyi beklemek lâzımdır. Bu devrenin daha kısa olacağını ümid ediyoruz. Fakat bugün karşılaşmış bulunduğumuz vaziyette böyle bir ümide dayanmak ihtiyatlı bir şey olmaz. Amerikanın mevzuu bahis tesisattan istifade etmesi için buhranlı devrenin uzun sürmesi icab eder.»

Almanyanın protestosu

Berlin 18 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor:

Amerika Birleşik Devletleri hükûmeti Vaşingtondaki Alman maslahatgüzarına 16 haziran tarihinde tevdi ettiği bir nota ile, Amerika arazisindeki Alman konsolosluk memurlarının, Nevyorktaki Alman istihbarat kütübhanesi ve Transocean ajansı memurlarile Alman demiryolları ajanlarının Amerikan arazisini terketmeleri hakkında tertibat almasını maslahatgüzardan taleb etmiştir. Nota, bu memurların gayrikanunî faaliyetlerde bulunduğunu iddia etmektedir.

Alman hükûmeti haksız olan bu keyfiyetleri reddeylemiş ve Amerikan hükûmetinin mukavelelerle tam tezad teşkil eden bu garib hattı hareketini enerjik surette protesto etmiştir.

Almanya, Amerika ile hâlâ bir anlaşma ümidinde

Berlin 18 (a.a.) — Bir hususî muhabir bildiriyor:

Alman matbuatı, gittikçe daha fazla Alman - Amerikan münasebetlerile meşgul olmakta, Amerika Birleşik Devletlerinin Almanyaya karşı aldığı hasmane vaziyet hakkında efkârı hemen hemen tamamile aydınlatmaktadır. Fakat Doktor Funk'un nutkunun da ispat ettiği veçhile, bazı mahfiller Vaşingtonla bir anlaşmaya varmak ümidini hâlâ muhafaza eylemektedir.

Deutsche Allgemeine Zeitung, yarıresmî bir başmakalesinde, halen Vaşingtonu mukavemet merkezi olarak telâkki etmekte ve İngilterenin ancak Amerika Birleşik devletlerinin 49 uncu devletini teşkil eylediği fikrini ileri sürmektedir.

Bu suretle, İngiltere üzerine alınacak muhtemel bir zaferden sonra, bir kıt'a ekonomik harbile karşılanması icab edeceği fikrile ünsiyet peyda olunmaktadır.

Bunun içindir ki, National Zeitung'un tebarüz ettirdiği veçhile, Alman diplomasisi, yalnız silâha değil fakat ayni zamanda ekonomik şartlara ve icablara dayanan bir Avrupa tesanüdü kurmak için gayretlerde bulunmaktadır.

Kıt'a Avrupasının iptidaî madde imkânları tetkik olunmaktadır. Rumanya petrollarının istihsali 6 milyon ton, fakat Almanyanın pek yakında Volga ve Ukrayna kuyularının ve Türkiye ile Suriyede yeni keşfedilen sahaların istihsali 18 milyon olarak tahmin olunmaktadır.

Şarkta bulunan manganez, krom, alüminium ve bakır madenlerine gelince, gerek bunlar ve gerek bu memleketlerdeki pamuk ve yün Avrupa ihtiyaclarına kâfi gelebilecektir.

Alman Hariciye Nezaretinde, Amerika Birleşik devletlerinde alınan Alman aleyhtarı tedbirler hakkındaki muhtelif suallere cevab vermek istenmemiş ve vaziyet almaktan imtina edildiği bilhassa tebarüz ettirilmiştir. Gazeteciler konferansı şefi, Amerika tarafından tahrik edilmemek hakkındaki Alman azmini bildiren bundan iki ay evvelki Alman deklârasyonunu, şimdilik yeniden teyid etmemiştir.

Mühim bir yabancı devlet adamının ziyareti hakkında Berlinde gittikçe daha musır bir tarzda deveran eden şayialarla alâkadar olarak, Alman Hariciye Nezareti, bu şayiaların sokak şayiaları olduğunu ve mes'ul zimamdarların bunlardan hiç bir haberi bulunmadığını bildirmiştir.

Örsle çekiç arasında

(Başmakaleden devam)

atıp tuttukları ve büyük bir kısım matbuatı bu işe koştukları halde kütlenin temayülünü kazanmağa muvaffak olamadılar. Hatta Mareşal Peten'in bile tamamen kendileri gibi düşünmesini temin edemediler. Demek ki Fransız ekseriyeti kendi felâketlerinden kurtulmağı İngilterenin zaferinden bekliyor ve bilhassa İngiltere aleyhine hareketi Fransız haysiyet ve şerefile telifi kabil bir hareket bulmuyordu.

İktidar mevkiine gelişinin yıldönümü münasebetile Fransız halkına yeni bir hitabe irad eden Mareşal bu halkı umumî ve samimî bir ifade ile kurtuluşu beklemeğe davet ediyor, umudu kaybetmemeğe teşvik eyleyor, ve nihayet Mesih gibi kendisine çağırıyor. Bu kadar ağır felâketler içinde yükseltilen bu ruhanî tevekkülde hangi ümid ve emellerin saklı bulunduğunu keşfe çalışmak her taraftan ziyade Anglo - Sakson âlemine düşerdi. Unutmamalıdır ki Fransa mağlûb ve bu haysiyetle mütareke akdetmiş bir memlekettir, ve galibinin adeta avcu içindedir.

Mütareke şartlarının Fransaya temin ettiği vaziyete lüzumundan pek fazla bel bağlandığını görüyoruz. Bu mütarekeyi akdeden iki taraftan biri mağlûb Fransa ise diğeri galib Almanyadır, ve Almanya mütarekenin bazı şartlarında müsaadekâr davranmışsa elbette böyle yapmakta kendisi için menfaatler tasavvur etmiştir. Ya o menfaatler tahakkuk etmez ve yahud herhangi sebeble onların zıddı hasıl olacak gibi görünürse vaziyeti en son şeklinde kendisince iyi görünecek surete koymakta Almanya herhangi bir zorluk çeker mi?

— Veyl mağlûblara!

Düsturunu Almanya icad etmiş veya edecek değildir. Dört beş ay evvel mütareke hükümleri üzerinde hukukî mülâhazaların lüzumundan fazla meydan aldığını gördüğü zaman Berlin:

— Unutmamalıdır ki Fransa mağlûb bir memlekettir!

Sadasını yükseltivermişti. Bu bir realitedir. Nihayet ayni mütareke hükümleri iktizasınca müstemleke imparatorluğunu müdafaa edebilsin diye Fransanın oradaki kuvvetleri olduğu gibi kendisine bırakılmıştır. Almanya bu müsaadekârlıkta bulunurken tabiî bu müdafaanın kendisinden başkaları için yapılacağını düşünüyordu. İşte Suriye vaziyetindeki Vişi mukavemetinin diğer bir sebebi. Eğer Fransa Suriyede kendisini müdafaa etmiyecek olsa bir taraftan orasını mukavemetsiz kaybedecek, diğer taraftan galib Almanya önünde mütareke hükümlerini yerine getirmemiş bir devlet olarak muateb ve mes'ul olacaktır.

İşte bitaraf bir insaf gözile bakılınca görülüyor ki nerede ve hangi şekilde mütalea olunursa olunsun Fransa örsle çekiç arasında bir memlekettir. Bu örsle çekiçten biri İngiltere, diğeri Almanyadır. Eğer İngiltere çekiç ise bu çekiç Fransız demirini çok döğmemek ve onun üzerine pek hızlı vurmamak şıklarını ihtiyar etmekle daha iyi ederdi sanılır. Fransayı bütün bütün Almanyaya mal olacak bir hale sokmamakta elbette İngilterenin menfaati vardır.

Fransada iki zümre insan var: Laval ve Darlan gibi memleketi İngiltere aleyhinde harbe karışmağa kadar götürmek istiyen bir ekalliyet zümresi, mütareke hükümleri altında neticeyi beklemek istiyen bir ekseriyet kütlesi. Dışarıdan gelen erzakın kesilmesi, haricle muvasalanın inkıtaa uğratılması ve nihayet Suriye misalinde görüldüğü veçhile iki millet arasında kan dökülecek hâdiselere meydan verilmesi yukarıdaki vaziyeti yavaş yavaş, kimbilir belki bir gün sür'atle, ekalliyet lehine değiştirebilir.

Başı ateşler içinde yanan İngiltere bu hakikatleri göremese bile Amerika onları takdir edemez mi ve takdir edince ise İngiliz - Fransız münasebetlerinin fenadan betere gitmemesini temin eyliyemez mi? Bizce Amerika Fransanın örsle çekiç arası vaziyetini biraz hafifletmekle demokrasi cephesine en büyük hizmeti görmüş olacaktır. Yoksa kör bir kaderin Fransayı istemiye istemiye bu defa İngiltere aleyhinde olarak yeniden harbe karışmağa kadar sürüklemesinden haklı olarak korkulur.

YUNUS NADİ

800 muallim terfi edecek

Maarif müdürlüğü, bu sene kıdem zammı görmeğe hak kazanan ilk tedrisat muallimlerine aid listeleri hazırlamağa başlamıştır. Muallimlerin sicilleri üzerinde yapılan tetkiklerden anlaşıldığına göre önümüzdeki Cumhuriyet bayramında 800 muallim birer derece terfi edecektir. Zamların ödenmesi için lâzım gelen tahsisat temin edilmektedir.

Dünkü ihracat

Dün şehrimizden 400,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bunun 171,000 liralık kısmını Slofakyaya yapılan tütün ihracatı tutmaktadır.

Halkevleri temsil kolları turneye çıkıyor

Beşiktaş Halkevi temsil kolunun Anadoluya turneye çıkması takarrür etmiştir. Diğer Halkevleri de turneye çıkacaklardır.

Bahriye ihtiyatlarına hazırlık emri verildi

Vaşington 18 (a.a.) — Bahriye Nezareti tarafından tebliğ edildiğine göre henüz silâh altına alınmamış bahriye ihtiyat bakayasına hazır bulunmaları emredilmiştir.

Vaşingtondaki Alman konsolosu evrakını yakıyor

Şikago 18 (a.a.) — Amerikadaki bütün Alman konsolosluklarının en geç 10 temmuza kadar kapatılmaları hakkında Ruzvelt tarafından imza edilen emirname üzerine buradaki Alman konsolosluk memurları, binlerce evrakı yakmağa başlamışlardır.

Müttefikler Beyruta 20 kilometre yaklaştılar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Vichy kıtaatının şiddetli mukavemeti karşısında yeni bir ilerleme kaydetmişlerdir.

Merkez kısmında, Merciayunda ve Kuneytrada muvakkaten yerleşmiş bulunan Vichy unsurlarına karşı kuvvetlerimiz tarafından yapılan şiddetli taarruzlar devam etmektedir.

Jezzine'de azimkâr bir mukabil hücum muvaffakiyetle tardedilmiştir.

Vichy kuvvetlerine mensub bir çok piyade askeri esir alınmış ve bir çok zırhlı otomobil iğtinam edilmiştir.

İngilizler Kuneytrayı geri aldılar

Kudüs 18 (a.a.) — Salâhiyetli bir membadan öğrenildiğine göre müttefik kuvvetler Kuneytrayı tekrar zaptetmişlerdir.

Vişi'nin tebliği

Londra 18 (a.a.) — Lyon radyosu tarafından dün akşam neşredilen Vichy tebliğine göre Cebeli Dürüz ile Hermon dağı arasındaki mıntakada ve cenubî Lübnanın dağlık kısmında mukabil taarruz harekâtı devam etmektedir.

Beyrut 18 (a.a.) — Fransız müfrezeleri kendilerine verilen taarruzî keşif vazifelerini ifa etmişler ve hasımla teması muhafaza etmekte bulunmuşlardır. Bütün cephelerde vaziyette değişiklik yoktur.

Beyrutun bombardımanı

Beyrut 18 (a.a.) — Dün gece altı tayyare Beyrutu bombardıman ederek yerliler arasında altı kişinin ölmesine, beş kişinin de yaralanmasına sebebiyet vermişlerdir.

Fransız hava kuvvetleri takviye aldılar

Vichy 18 (a.a.) — Suriyede harekâtta bulunan Fransız hava kuvvetlerinin Afrikadan ve anavatandan takviye kuvvetleri almış oldukları bildirilmektedir.

İngilizler Beyruta 20 kilometre mesafede

Londra 18 (a.a.) — Röyter ajansının salâhiyetli makamlardan öğrendiğine göre, Suriyede sahil mıntakasında müttefik kuvvetler Saydanın şimalinde 8 kilometre kadar ilerlemişler ve keşif müfrezeleri de Beyrutun takriben 20 kilometre yakınında bir mevkie varmışlardır.

Cenubî Suriyede müttefiklerin muvasala hatlarına karşı motörlü kollarla hareket eden Vichy Fransızları Ezra, Merciayun ve Kuneytrayı işgal etmişlerdir. Fakat müttefik kuvvetler Ezrayı geri almışlardır ve Londranın askerî makamlarından öğrenildiğine göre Merciayun ve Kuneytradan da Vichy Fransızlarını çıkarmağı istihdaf eden harekât devam eylemektedir.

Fransız Hava Nazırı Suriyede

Londra 18 (a.a.) — Lyon radyosunun bildirdiğine göre Fransız Hava Nazırı General Bergeret Suriye cephesine varmıştır. Oradaki hava kuvvetlerini teftiş edecektir. General Bergeret General Dentz ile görüşmüştür.

Fransızların mukabil taarruzunun mahiyeti

Vişi 18 (a.a.) — Ofi ajansı bildiriyor:

Yakın şarkta muhasamatın 11 inci ve Fransız mukabil taarruzunun dördüncü gününde salâhiyetli Fransız makamlarının beyanatı şudur:

«— Suriyeden alınan son haberler fevkalâde memnuniyet verecek mahiyettedir. Filhakika düşman muvasala hatları her tarafta tehdid edilmekte ve İngiliz ve de Gaulle'cu kıt'a'ar bütün harb cephesinde önlenmiş bulunmaktadır.

Bazı mıntakalarda Fransız keşif unsurları hatta düşman hududuna kadar erişmişlerdir. Mühim mevziler istirdad olunmuştur.»

Kan dökülmemesi için

Londra 18 (a.a.) — Suriyede Vişinin mukavemeti artmışa benziyor. Kan dökülmesine mâni olmak ve bizzat Fransanın nef'ine olarak kararlaştırılan müdahaleye Suriye müdafilerinin mukavemet etmemelerini elde etmek üzere İngilizlerin sarfettikleri bütün gayretlere rağmen oldukça şiddetli muharebelerin vuku bulması önlenilememiştir. Müttefik kıt'alar Şama ve Beyruta yaklaşıyorlar. Fakat bu iki şehrin işgal edilebilmesi için daha bir müddet geçecektir. Çünkü müttefik başkumandanlığı insanî usuller tatbik etmektedir.

Vişi kıt'aları Filistin topraklarına girmedi

Kudüs 18 (a.a.) — Ordu namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat Şam istikametinde taarruza geçen İngiliz kıtalarının bu şehre bir miktar daha yaklaştıklarını bildirmektedir.

Cebeli Abu yaylası işgal edilmiştir Şama 30 mil mesafede kâin Kisvenin şimali şarkisinde bulunan Riz de İngilizler tarafından zaptedilmiştir.

Ayni zatın beyanatından anlaşıldığına göre, müttefik kuvvetlerin kumandanları Şama taarruz etmek için Vişi kıtalarının Şamın cenubu garbisinde Merjayun ve Kuneytra civarında muvakkaten işgal etmekte oldukları mevzilerden atılmalarını beklemektedirler.

Vişi kıt'alarının Filistin topraklarına girerek orada istihkâmlar kazdıklarına dair verilen haber kat'î surette tekzib edilmektedir.

Üç İngiliz askerinin cesareti

Kudüs 18 (a.a.) — Kudüs radyosunun salâhiyettar sözcüsüne göre İngiliz imparatorluk kuvvetlerine mensub üç asker geçen pazar günü Saydaya girerek Vichy kuvvetlerinin karargâhını zaptetmişlerdir. Bu vak'anın hakikî mahiyeti şudur: Harekât esnasında iki çavuşla bir er, bir aralık mensub oldukları İngiliz kıtalarile her türlü irtibatı kaybetmişlerdir. Yegâne çıkar yol olarak Sayda şehrine doğru yürümekten başka çare kalmadığını gören bu üç asker tam bir cesaretle şehrin en yakın sokağına doğru yürümüşler ve orada Lübnanlılar tarafından karşılanmışlardır. Bunlar İngiliz askerlerini en kısa yoldan Vichy kuvvetlerinin umumî karargâhına götürmüşlerdir.

Üç İngiliz, karargâhın kapısındaki nöbetçiye kendisini esir telâkki etmesini söylemişler ve binanın içine girmişlerdir. Bir odada, Vichy'ye sadık subaylardan bir grupun bazı vesikaları yakmakta olduğu görülmüştür. Bu subaylar bir odaya kapatılarak müttefik kuvayi külliyesinin muvasalatına kadar muhafaza altında bulundurulmuşlardır. Dört saat sonra da müttefik kuvvetler şehre girmişlerdir.

Fransızlar işi ciddiye aldılar

«İngilizlerin bütün itinalarına rağmen, Suriyedeki harekât bir İngiliz - Fransız muharebesi halini almıştır. Fransızların işi ciddiye aldıkları anlaşılmaktadır. Suriyedeki Fransız hava kuvvetlerinin de takviye edildiğine dair haberler gelmektedir. Merciayun'un istirdadile neticelenen Fransız taarruz hareketinin geniş olduğunu İngilizler de itiraf etmektedirler. Maamafih, Fransız mukabil taarruzu, Şam ve Beyrut istikametindeki İngiliz ileri harekâtına mâni olamamıştır.

Diğer taraftan, mukabil taarruzun muvaffakiyeti Fransada yeniden dövüşmek arzusunu uyandırmıştır. Radyolar ve gazeteler yeniden Fransız kuvvetinden bahsetmeğe başlamışlardır. Fakat bu seferki düşman İngilteredir.

Suriyedeki harekât hakkında bugün alınan malûmata nazaran, yarma cephesi düne nazaran biraz daha genişlemiştir. İngilizler başka noktalardan bu cepheye takviye kuvvetleri gönderiyorlar. İngilizlerin vaziyeti ciddî addolunabilir.» (Ankara radyo gazetesi)

Mühendis mektebinde bugünkü merasim

Yüksek Mühendis mektebinin bu yıl mezunlarına bugün merasimle diploma verilecektir. Resim, yeni mühendislerimizi göstermektedir.

Rumanyada hummalı hazırlıklar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

cak tecavüzü gizlemek üzere bir şaşırtma hareketinden ibarettir. Bu vesile ile Libya harekâtile bu şayialar arasında bir münasebet görülmektedir. Bu münasebeti görenler, Almanların İngiltereye tecavüz edeceklerini bildikleri için İngilizlerin bir kısım Alman tayyarelerini meşgul etmek üzere Libyada taarruza giriştiklerini ileri sürüyorlar.

Bükreş radyosu, Millî Müdafaa Nezaretinin bir emirnamesile seferber edilenlerin derhal kıt'alarına iltihakı emrolunmakta olduğunu, diğer bir emirnamenin de her nevi vesaiti nakliye ehliyetnamelerinin hükûmet tarafından toplandığını, hiç kimsenin hususî izin almaksızın otomobilini kullanamıyacağını bildirmektedir.

Rumanya Başvekili General Antonesko Banat taraflarında bir tetkik seyahatine çıkmıştır.

Macar radyosu da Rumanyada mühim hâdiseler cereyan etmek üzere olduğunu bildirmekte ve bilûmum işsizlerin enterne edilmesi kararlaştırıldığını, benzin sarfiyatının tahdid edildiğini, büyük şehirlerde ışıkların karartmaya tâbi tutulduğunu ilâve etmektedir.»

(Radyo gazetesi)

Şiddetli hava muharebeleri

Londra 18 (a.a.) — Öğrenildiğine göre İngiliz hava kuvvetleri dün gece Manş denizi ve işgal altında bulunan topraklar üzerinde büyük mikyasta yeni hücumlar yapmışlardır. Sahil muhafaza ve bombardıman teşkilâtlarına mensub tayyarelerin, avcı tayyarelerinin refakatinde olarak Manş denizile şimalî Fransa üzerinde yaptıkları harekât hakkında henüz kâfi derecede malûmat yoksa da cereyan eden hava muharebeleri esnasında 13 düşman avcı tayyaresi düşürüldüğü öğrenilmiştir. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden onu üslerine dönmemişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 18 (a.a.) — Resmî tebliğ:

Denizaltılar şimalî ve merkezî Atlantikte ceman 31.933 tonilâtoluk beş düşman ticaret gemisi batırmışlardır.

Manş sahilleri üzerinde harekette bulunan Alman av tayyareleri dün İngiliz hava kuvvetlerine karşı güzel bir muvaffakiyet kazanmışlardır. İşgal altındaki arazi üzerine kuvvetli avcı himayesi altında savaş cüzütamlarile teşebbüs ettiği akında düşman 21 tayyare kaybetmiştir. Bunların 15 i Hurricane, 5 i Spitfire ve biri de Brewster tipindedir.

Alman hava kuvvetleri İngilterenin şark ve cenubu şarkisindeki tayyare meydanlarını, hava dafi mevzilerini ve liman tesisatını bombardıman etmişlerdir. Sunderlandın şarkında bir petrol tesisatı ateşe verilmiştir.

Dün gece düşman zayıf kuvvetlerle hareket ederek garbî Almanya üzerine infilâk ve yangın bombaları atmıştır. Sivil halk arasında ölü ve yaralı vardır. İskân mahallelerinde hasarlar olmuştur. Gece avcıları ve hava müdafaası iki İngiliz tayyaresi düşürmüşlerdir. Bununla düşman dünkü gün ve geçen gece ceman 37 tayyare kaybeylemiştir.

Üç Alman tayyaresinin kaybolduğu bildirilmektedir.

Saracoğlu dedi ki:

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ren temevvücatı esnasında muarız mevkide bulunmamış olan Türkiye ve Almanya, metni bugün neşrolunan muahede ile, dostluklarını en sağlam temellere istinad ettirmekte ve atiyen de muarız vaziyete girmiyeceklerini teyid etmektedirler.

Türk ve Alman milletleri bu muahede ile yeni ve kat'î bir emniyet havası içinde yekdiğerine bir kerre daha el uzatmış oluyorlar.

Metinde görüleceği veçhile, tarafeynin mevcud ahdî vecibeleri mahfuz tutulmakta ve böylece de bu vecibelerin muahedede münderic mefhumlarla tearuz etmemekte olduğu teyid edilmektedir.

Tarihî ve mühim bir dostluk vesikası olan bu muahedenin imzasını büyük bir memnuniyetle telâkki eder ve bu münasebetle memleketimi iyi tanıyan dostum M. Von Papen'in neticeye vusul için vaki olan kıymetli mesaisini bilhassa zikretmeyi vecibe addederim.

Muahede müzakeratının intacı üzerine Almanya murahhası ve büyük elçisi M. Von Papen'le, memleketlerimiz matbuatı ve radyo servisleri neşriyatının Türkiye - Almanya münasebatını tavsif eden dostluk ve mütekabil itimad zihniyeti dairesinde vuku bulması arzusunu izhar etmek hususunda mutabık kaldık.»

Von Papen dedi ki:

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

dan dolayı kendisine bütün kalbimle teşekkür ederim.

Bu muahede, asırlardanberi memleketimizi birbirine bağlayan ve ancak Avrupaya yeni, daha iyi bir nizam ve devamlı bir sulh temin etmek istiyen siyasetin hedefleri hakkındaki anlaşamamazlıklardan dolayı muvakkaten muhtel olan eski, itimadlı ve dostane münasebetleri yeniden teyid eylemektedir.

Binaenaleyh bu muahedenin ehemmiyetini, devrimizin tarihî büyük hâdiselerinin çerçevesi içinde de mütalea etmemiz lâzımdır. Bu muahede ayni zamanda Almanyanın ve müttefik devletlerin Avrupada adalete dayanan yeni bir nizam uğrundaki mücadelelerinde, istiklâlini korumağı haricî siyasetinde hâkim esas ittihaz eden Türkiyeye, Türk milletine, şanlı uzun bir tarihin mirası olarak ve garbla Yakınşark arasında bir rabıta teşkil etmek sıfatile lâyık olduğu mevki ve nüfuzu temin eylemeğe azmetmiş bulunduklarının da bir delilidir.

Çok muhterem dostum Hariciye Vekilinin bu muahedeyi iyi bir neticeye iktiran ettirmek yolundaki mütemadi gayretlerini burada tebcil ve en samimî teşekkürümü kendisine arzederken Alman devlet reisile Hariciye Nazırının da bana bu tarihî vesikayı imza etmek imkânını vermiş olmalarından dolayı pek memnun olduğumu beyan ederim. Çünkü bu suretle ben, Osmanlı ordusu saflarında bu memleketin evlâdlarile büyük bir müşterek dava uğrunda yanyana harbettikten sonra bundan böyle de bu işe sulh sahasında sebatla devam edecek vaziyette bulunacağım.

Bu memleket ve bu millet daima sarsılmaz adalet hislerile meşbu olagelmiştir. Binaenaleyh, neslimizin şahid olduğu tarihî kalkınma ve ihya davasının mücbir zaruretleri için yeni bir anlayışın, her türlü fesadcı propagandanın üstünde olarak, gelişeceğini ümid etmeğe ictisar eyleyoruz.

Biraz evvel Hariciye Vekilinin de dediği gibi, Alman hükûmetile Cumhuriyet hükûmeti, muahedenin mes'ud bir tarzda akdi münasebetile, iki memleket matbuatının ve keza iki memleket radyolarının neşriyatlarında daima Alman - Türk münasebetlerini tavsif etmiş olan dostluk ve karşılıklı itimad fikrinden mülhem olmaları arzusunu izhar eylemeyi kararlaştırmışlardır.»

Yeni kararlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

kararname bugünkü Resmi Gazete ile neşrolundu. Yarınki Resmi Gazete ile çıkacak olan bir Koordinasyon heyeti kararile de, hükûmet yüz kilodan fazla buğday, arpa, çavdar ve yulaf satışlarında azamî satış fiatlarını tayin eden 77 sayılı kararı ilga etmektedir. Bundan başka millî korunma kanununun derpiş ettiği hizmetlerin ifası için millî korunma fonundan hakikî ve hükmî şahıslar namına şimdiye kadar tahsis edilen ve edilecek olan sermayeler için ödenmesi icab eden faizler, hakkında da ayrı bir karar alınmıştır.

Evvelce Rumanyadan ithal edilecek petrol ve benzin mukabilinde yapağı ile tiftik ihracı için Türkiye satıcıları adına mukavele imzasına ve Ticaret Vekâletinin talimatı dairesinde tespit olunan fiatlarla bu malları mübayaaya memur edilen Ziraat Bankasına tacirlere ödediği mübayaa cetvelleri üzerinden yüzde bir komisyon verilmesi hakkındaki karar da yarın mer'iyete konacaktır.

AVRUNUZUN HAYAT ve SIHHATİ

SAF GIDA

HASAN ÖZLÜ UNLARI

Pirinç Özü
Yulaf Özü
Buğday Özü
İrmik Özü
Patates Özü
Mısır Özü
Türlü Özü
Mercimek Özü
Bezelya Özü
Badem Özü
Çavdar Özü

VİTAMİN
KAN
KALORİ
ÇELİK
KUVVET
KUDRET
SIHHAT
Nefaset
Tazelik
Tabiilik
Safiyet
Halisiyet

HASAN ÖZLÜ UNLARINI daima taze olarak yedirebilmek için bu unları rutubetli ve güneşli yerlerde bırakmamalıdır. Üzerindeki tarihten itibaren bir sene geçen veya bozulan unları HASAN Deposu merkez ve şubeleri taze olarak ve parasız değiştirir. (Nişasta, mısır, patates) bozulmaz. Eksiltilen bozuk unlardan mes'uliyet kabul olunmaz.

HASAN ÖZLÜ UNLARI kadar çocuklara yarayan bir gıda yoktur. Kanı ziyadeleştirir, vücuda âfiyet, asaba, kemiklere, adalâta kuvvet ve kudret ilka eder. Allahın yarattığı hububatın özlerinden hergün taze olarak ihzar olunmaktadır. **HASAN ÖZLÜ UNLARİLE** büyüyen gürbüz çocuklar bu nefis gıdayı ihzar eden Eczacı Hasanın elini minnetle öpmektedirler.

Yalnız 7 gün zarfında

BU ŞAYANI HAYRET DEĞİŞİKLİK!

İnanılmayacak şey diyorsunuz! BİZZAT TECRÜBE EDİNİZ

Bayan D. BRAMALLE, bir hafta zarfında tecrübe ettiği bu yeni güzellik tarzı tedavinin cazib tesirinden hayrette kaldı.

Ancak bir hafta zarfında, binlerce kadınlar, bütün buruşukluklardan kurtuldular ve bir çok sene gencleştiler. Âlimler, yaş ilerledikçe buruşuklukların meydana geldiğini keşfetmişlerdir. Çünkü, ihtiyarladıkça cild birçok kıymetli unsurlarını kaybeder. Bu unsurları iade ediniz; cild yeniden tazeleşir ve canlanır.

İşte, Viyana Üniversitesi profesörü Doktor STEJSKAL'ın şayanı hayret keşfi de budur. Genc hayvanların hüceyrelerinden istihsal ve «BİOCEL» tabir edilen cildi ihya eden bu kıymetli unsur şimdi, pembe renktek. Tokalon kreminin terkibinde mevcuddur.

Her akşam yatmazdan evvel bu kremi kullanınız. Siz uyurken cildinizi besleyip gencleştirecek ve buruşukluklarınızı giderecektir. Ancak bir hafta zarfında senelerce genc görüneceksiniz. Gündüzler için yağsız beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Siyah benleri eritir ve açık mesameleri sıklaştırır. Birkaç gün zarfında en sert ve en esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

DİKKAT: **Tokalon Krem** ve **Pudralarının** yüksek kalitesi sayesinde kazandığı rağbetten istifade etmek gayesile sayın müşterilerimizi iğfal edip sahte mukalled adi mallar satılıyor. Hakiki Tokalon müstahzarları bir garanti kuponunu havi olup hususî bir pulla kapatılmıştır. Pulsuz veya pulu yırtık açık kutuları kat'iyyen reddediniz, pullularını ısrarla isteyiniz.

Sabah, Öğle ve Akşam

Her yemekten sonra mutlaka günde 3 defa dişleri niçin temizlemek lâzımdır?

ÇÜNKÜ; UNUTMAYINIZ K

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza ve hatta zatürreeye yol açtıkları, iltihab yapan diş etlerile köklerinde mide hümması, apandisit, nevresteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler umumî vücud sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi hergün kabil olduğu kadar fazla - Lâakal 3 defa - (SANİN) diş macunile fırçalıyarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

SANİN

DİŞ MACUNU

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi ko
Sabah, öğle ve akşam her yemekten so
günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

Kütahya Askerî Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

1 — 100,000 kilo sığır eti kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 30 haziran 941 pazartesi günü 15,30 da Kütahya Merkez Komutanlığı satınalma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Sığır etinin muhammen bedeli 30 (otuz) kuruş ve muvakkat teminatı 2250 liradır.
4 — Şartnamesini görmek isteyenler her gün komisyona müracaat edebilirler.
5 — Eksiltmeye iştirak edecek olanlar kanunun icab ettirdiği vesaikle birlikte verecekleri teklif mektublarında sığır etinden maada keçi ve koyun eti için de fiat yazacaklar ve teklif mektublarını 30 haziran 941 pazartesi günü saat 14,30 a kadar makbuz mukabilinde komisyona vermiş bulunmaları. (4552)

JAKARLİ MAKİNE

Tezgâhında çalışmış işçi aranıyor. B. Oğlu Parmakkapı Telgraf sokak No. 9 - 13 müracaat

---

Doktor
ÇİPRUT

Cildiye ve Zührevive mütehassısı Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartımanı. Tel: 43353

Satılık

Çifte battal Augsburg marka 1,5 beygirle müteharrik tabı makinesi satılıktır. Sertel matbaası, Ankara caddesi No. 67.

Göz Hekimi
NURİ FEHMİ AYBERK

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediyesi karşısında
Saat 3 ten sonra. Tel: 23212

OPERATÖR
RIZA ÜNVER

Doğum ve Kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı
Telefon : 22683

ÜROLOG OPERATÖR Prof.
Bahaeddin Lûtfi Varnalı

Böbrek, Mesane, İdrar ve Tenasül yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu İş Bankası karşısı Emirnevruz sokak 10 Pananiya Aprt. No. 2. Telefon: 42203.

SİNGER

İki ibreli
Kronometreleri Geldi
Kromdan 55 Lira
Singer Saatleri - Eminönü 8

Sahib ve Başmuharriri: **YUNUS NADİ**
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: **HİKMET MÜNİF ÜLGEN**
Cumhuriyet Matbaası

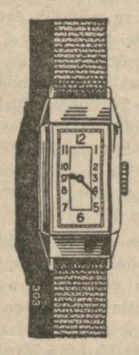

ARLON

Değerli, Zarif, Dakik bir saat olmasına rağmen hepsinden ucuzdur.
Mükemmel, pırlantalı, elmaslı, plâtinden, altından, paslanmaz, çelikten, krondan çeşidleri mevcuddur.
Saat almak arzu edenlerin:

ARLON SAATLERİNİ

görmeleri menfaatleri icabıdır.
HER MARUF SAATÇİLERDE ARAYINIZ.

Deposu: Z. SAATMAN
Sultanhamam, Camcıbaşı hanı

Orman Koruma Genel Komutanlığı Satınalma Komisyonundan:

1 — Orman Koruma Genel Komutanlık kıt'aları ihtiyacı için 15500 çift er kundurasının kapalı zarf usulile ihalesi 23/6/941 pazartesi günü saat 15 te Ankarada Yenişehirde Komutanlık binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.
2 — Muhammen bedeli 120,900 liradır. Muvakkat teminatı 9067 lira 50 kuruştur.
3 — Şartnamesi 6 lira mukabilinde Satınalma Komisyonundan alınabilir.
4 — İsteklilerin şartnamesinde yazılı vesikalarla beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri ilân olunur.
«3010» (4263)

BUKET'in sayın müşterilerine müjdesi:

BUKET yazlık şubesi İstanbulun en güzel, en lâtif, en hoş manzaralı bir yerinde

CADDEBOSTANINDA

21 haziran cumartesi saat 4 te açılıyor.

Memleketimizin her tarafında sevilmiş, güzel sesi takdir edilmiş neş'e ve şakrak san'atkârımız

Mahmure Handan'ın

İştirakile mükemmel İNCE SAZ. Fiatlar fevkalâde ehvendir.

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (13055) lira olan (40) kalem muhtelif pamuk ve ipek izole bakır bobin telleri (4/8/941 pazartesi) günü saat (15) te kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (979,13) liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat (14) e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (4688)

ÇİFTÇİLERİN NAZARI DİKKATİNE:

SATILIK ZİRAAT MAKİNELERİ

Müstamel, fakat işler vaziyette bir harman batos makinesi ve lokomobili, üç Fordson traktörü, bir biçer bağlar orak makinesi, bir motörle işler ot prese makinesi satılıktır. Talib olanların Sirkeci Paket Postanesi karşısında Yeni han 7 numaraya müracaatleri.

Yeni
RADYOLAR
gelmiştir

Satış yeri: Galata, Karaköy Palas No. 16

Hatay C. Müddeiumumiliğinden:

Antakya Cezaevinin 1/6/942 tarihine kadar muhammen 94608 kilo 200 gram bir senelik ekmeği kapalı zarf usulile arttırma ve eksiltmeye konulmuştur.

İhale 30/6/941 pazartesi günü saat 14 te C. M. U. nde teşekkül edecek komisyonda yapılacaktır. Talib olanların muvakkat teminat olarak yüzde yedi buçuk pey akçesini yatırdıklarına dair makbuzu ve teklif mektublarını hamil olarak ayni saatte komisyona gelmeleri ve müracaatleri lâzımdır.

Daha ziyade izahat isteyenlerin Cezaevi müdürlüğündeki şartnameyi okuyabilecekleri ilân olunur. (4553)

PETROL OFİSİNDEN:

1 — Petrol Şirketlerinin İstanbulda kâin ve takriben 900 ton sikletinde olan tanklarının bulundukları mahallerden sökülerek Anadoluda gösterilecek mahallerde kurulması işi vahid fiatı hesabile ve kapalı zarf usulile 28/6/941 tarihine musadif cumartesi günü saat 10 da talibine ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur.
2 — Taliblerin münakasaya iştirak edebilmek için bu işi yapacak fennî ehliyeti haiz olduklarını müsbit vesaiki Petrol Ofisine ibraz etmeleri ve yapacakları işin vahid fiat teklifi üzerinden tutarı olan mebläğın % 7,5 nisbetindeki teminat akçelerini veya devlet tahvillerini Ofisin kasasına tevdi ettiklerini mübeyyin makbuzu veyahud Banka mektubunu teklif zarflarına raptetmeleri lâzımdır.
3 — Talibler bu işe aid şarntameyi Kozluca hanındaki Ofis merkezinde görebilirler.
4 — Petrol Ofisi ihaleyi icrada serbesttir.

Zonguldak Belediye Su İşleri İdaresinden:

Muhtelif eb'adda Ticaret Vekâletince kabul buyurulmuş tipte ve ayarlanmış 180 aded su saatleri satın alınacaktır. İhalesi 17/6/941 tarihinde Zonguldak Belediyesi Daimî Encümeninde yapılacaktır. Mecmuunun muhammen bedeli 3460 liradır. Muvakkat teminatı 259,50 liradır. Şartnamesi Su İdaresinden bedelsiz olarak verilmektedir. İhaleye iştirak etmek istiyenlerin muayyen günde saat 15 te teminatlarile müracaatleri ilân olunur. (4426)

TELEFON SANTRALINI
İdare edecek, türkçeyi iyi okur ve seri yazar

BİR DAKTİLOYA İHTİYAC VARDIR

Taliblerin Daktilo rumuzile 176 posta kutusu adresine yazmaları.

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

Zabıta memurları için çoğu «15,000» on beş bin metre kışlık gri kumaş 27/6/941 tarihine musadif cuma günü saat 15 te kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bir metresine «725» yedi yüz yirmi beş kuruş fiat tahmin edilen kumaşın nümune ve şartnamesini görmek istiyenlerin Umum Müdürlük Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

Münakasaya gireceklerin 6688 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile beraber 2490 sayılı kanunun 4 üncü maddesinde yazılı belgelerle birlikte münakasa günü saat 14 e kadar zarflarını Komisyona vermeleri.
«3114» (4370)

Balıkesirde Mahdud Mes'uliyetli

Garb Linyitleri İşletmesinden:

4 haziran 1941 tarihinden itibaren muteber olmak üzere Linyit Kömürleri ecnasının İktısad Vekâletince tespit edilen Soma, Tavşanlı ve Paşa saz istasyonlarında Devlet Demiryolları vagonları içinde teslim bedeli satış fiatları aşağıda gösterilmiştir:

Parça	775 kuruş
Ceviz	625 »
Tozlu fındık	300 »
Rekompoze: %40 parça ve %60 cevizden müteşekkil	685 »

(Rekompozenin bu nisbeti müşterinin arzusu üzerine değiştirilebilir. Bu takdirde, fiat rekompozenin ihtiva edeceği parça, ceviz yüzde nisbetleri üzerinden tespit olunur.)

Bundan böyle siparişlerin bu fiatlar üzerinden kabul olunacağı ilân olunur.

Zonguldak Belediye Su İşleri İdaresinden:

Muhtelif eb'adda 100 aded kolye piriz takımları eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 17/6/941 tarihinde Zonguldak Belediye dairesinde saat 15 te yapılacaktır. Şartnameleri Su İdaresinden bedelsiz verilmektedir. Muhammen bedeli 3900 liradır. Muvakkat teminatı 100,39 liradır. Taliblerin muayyen günde Daimî Encümene teminatlarile müracaatleri ilân olunur.

Bir Jeometr - Topograf Aranıyor

İşletmemiz maden sahasında çalışmak üzere kadro ücreti «200» lira olan bir jeometr - topograflık münhaldir. Talib olanların tercümeihal ve tasdikli vesikasile şimdiye kadar çalıştıkları yerlerden aldıkları bonservisleriyle istiyecekleri asgarî ücret miktarını bildirerek, İşletme Direktörlüğüne gelmeleri İLÂN olunur.

Verilecek ücret göstereceksiniz ehliyete göre tespit olunacaktır.

ERGANİ BAKIRI T. A. Ş. İŞLETME DİREKTÖRLÜĞÜ
— MADEN —

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden

Kırıkkalede yevmiye ile istihdam edilmek üzere frezeci, tornacı, pulcu, tesviyeci, kazancı, demirci, boyacı, saraç ve sucu ustası alınacaktır.

Talib olanların istida ile Kırıkkale Grup Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur.

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve Ajans adedi: 265.
ZİRAÎ ve TİCARÎ HER NEVİ BANKA MUAMELELERİ
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

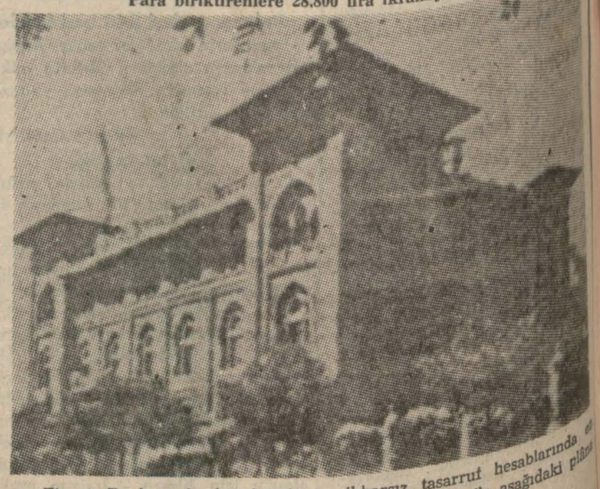

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 aded	1.000 liralık	4.000 lira	100 aded	50 liralık	5.000 lira
4 »	500 »	2.000 »	120 »	40 »	4.800 »
4 »	250 »	1.000 »	160 »	20 »	3.200 »
40 »	100 »	4.000 »			

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede: 4 defa 11 Mart. 11 Haziran, 11 Eylûl. 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.